

LPSR VDK darbinieku Latvijas Komunistiskās partijas CK nomenklatūras kadru personas lietu analīze

M. hist. Artūrs Žvinklis

LPSR VDK zinātniskās izpētes komisijas loceklis¹ 29861447

Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas (LPSR) Valsts drošības komitejas (VDK) personālsastāva noskaidrošana un zinātniskā izpēte ir atzīstama par vienu no būtiskākajiem VDK zinātniskās izpētes uzdevumiem. Diemžēl zinātnieku rīcībā nav VDK personālsastāva arhīva, kas aptvertu visu padomju drošības iestāžu darbības laiku Latvijā – no 1940. līdz 1941. gadam un no 1944. līdz 1991. gadam. Vēl aizvien zinātniekiem nav izveidojusies sadarbība ar Satversmes aizsardzības biroja Totalitārisma seku dokumentēšanas centru (TSDC), kura tiešajos pienākumos ietilpst arī VDK darbinieku apzināšana.

¹ Darbs izstrādāts Dr. hist., Dr. h. c. (LZA) Kārļa Kangera zinātniskā vadībā.T.26366696

Aizbildinoties ar valsts noslēpumu, no sabiedrības būtībā slēpj TSDC paveikto un aprūrina VDK zinātnisko izpēti, arī VDK personālsastāva jautājumu zinātnisku izziņāšanu.

Vienīgā zinātniekiem pieejamā un zinātniskiem mērķiem derīgā dokumentu bāze VDK personālsastāva jautājumu pētniecībai ir Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts arhīva (LVA) glabāšanā esošā Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās komitejas (LKP CK) nomenklatūras kadru lietu kolekcijā (PA-15500. fonds, 1. un 2. apraksts) un LKP CK fonda (PA-101. fonds) atsevišķos aprakstos ietilpstošās padomju valsts drošības iestāžu, vadošo darbinieku (ministru, komitejas priekšsēdētāju, to vietnieku, centrālā aparāta daļu priekšnieku, pilsētu un rajonu daļu priekšnieku un partijas komitejas sekretāru) nomenklatūras kadru lietas. Taču jāņem vērā, ka konkrētās personu lietas vispirms ir jāatrod kopējā LKP CK nomenklatūras lietu masīvā, kas ir darbietilpīgs uzdevums. Pirms tam ir jāizskata visi LKP CK biroja sēžu protokoli, kas satur ar padomju valsts drošības iestāžu darbību un personālu saistītos jautājumus. Vēl attiecīgās personu lietas iespējams noskaidrot no informācijas jau atrastās lietās, jo tās bieži satur norādes uz personu nomaīņām amatos.

1. LKP CK nomenklatūras lietu sastāvs

Katram, kurš stājās nomenklatūras amatā, bija pašrocīgi jāaizpilda personālā kadru uzskaites lapa jeb anketa. Līdz divdesmitā gadsimta četrdesmito gadu beigām šajā anketā bija jāatbild uz 38 jautājumiem, ietverot atbildes uz tādiem jautājumiem kā vecāku šķiriskā piederība un nodarbošanās līdz 1917. gadam, iesaisti baltgvardu armijā vai valdību dienestā un atrašanos nacionālsociālistiskās Vācijas okupētajā teritorijā no 1941. līdz 1945. gadam. Piecdesmito gadu sākumā vadošo kadru uzskaites anketā atbildamo jautājumu skaits pieauga līdz 40. Papildus iepriekšminētajiem nācās norādīt vecāku un savu nodarbošanos līdz 1940. gada jūnijam, kā arī nekustamā īpašuma esību un algota darbaspēka izmantošanu.

Anketas 13. jautājumā bija jāatbild, vai bijis biedrs tādās Latvijas Republikas politiskajās partijās kā sociāldemokrātu partijā,

Latviešu zemnieku savienībā, Nacionālajā apvienībā, Latvijas Jaunsaimnieku un sīkgruntnieku partijā, Demokrātiskajā centrā. Savukārt nākamajā, 14. jautājumā, vajadzēja sniegt atbildi par dalību, piemēram, biedrībā *Strādnieku Sports un Sargs*, Aizsargu organizācija, Latviešu tautas apvienība *Pērkonkrusts* vai kādā no studentu korporācijām. Protams, ka atbildēm uz visiem šiem jautājumiem bija jābūt noliedzošām, citādi jēlkāda nomenklatūras amata ieņemšana nebūtu iespējama. Turklāt apstiprinoša atbilde varēja kļūt par “politiskas krimināllietas” rosināšanas pamatu. Katrā ziņā čekista darbu ar tādu politisko pagātni nevarēja veikt.

Pretēji plaši izplatītajam viedoklim par visaptverošu rusifikāciju padomju režīma laikā un partijas nomenklatūras lietvedību tikai krievu valodā 1953. gadā bija iespēstas un atsevišķos gadījumos lietotas LKP CK nomenklatūras vadošo kadru anketas tikai latviešu valodā, piemēram, 1954. gada 3. jūlijā tādu nācās aizpildīt latviešu valodu neprotošajam VDK pilnvarotajam Kuldīgas rajonā Aleksejam Repinam, kurš to, protams, aizpildīja krieviski.²

Divdesmitā gadsimta sešdesmito gadu sākumā personāla kadru uzskaites lapā vairs prasītas atbildes tikai uz 20 jautājumiem, bet anketas teksts bija iespēsts latviešu un krievu valodā.³ No anketas bija pazuduši jautājumi par vecāku šķirisko piederību un mantisko stāvokli līdz 1940. gada jūnijam, kā arī par anketas aizpildītāja varbūtējo dalību Latvijas Republikas politiskajās organizācijās un biedrībās vai atrašanos nacionālsociālistiskās Vācijas okupētajā teritorijā. Nemainīga prasība palika šādu ziņu uzrādīšana: biogrāfiskie dati, tautība, šķiriskā izcelsme, Padomju Savienības komunistiskās partijas (PSKP) biedra stāžs un biedra kartes numurs, izglītība, sniedzot ziņas arī par pabeigto vai nepabeigto izglītības iestādi, valodu, arī Padomju Sociālistisko Republiku Savienības (PSRS) tautu valodu prasmi, iepriekš veiktiem darba un amata pienākumiem, iekļaujot informāciju par pieņemšanu darbā un atbrīvošanu no tā, ieņemto amatu, iestādes, organizācijas, uzņēmuma vai arī ministrijas (resora) nosaukumu un to atrašanās vietu, ziņas par atrašanos ārzemēs, norādot laiku, valsti un apmeklējuma mērķi. Tāpat bija jānorāda ziņas par saņemtiem apbalvojumiem, noteiktiem partijas sodiem, karaklausību un militāro

² Vadošo kadru uzskaites anketa. LVA, PA-15500. f., 2. apr., 4316. l., 2. – 3. lp.

³ Personāla kadru uzskaites lapa. LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9126. l., 4. – 5. lp.

dienesta pakāpi, ģimenes stāvokli, uzskaitot ģimenes locekļus un norādot to vecumu un dzīves vietas adresi.

Otra nemainīga LKP CK nomenklatūru lietas sastāvdaļa bija pašrocīgi rakstīta autobiogrāfija, ko bieži nācās rakstīt vairākkārtīgi un kurā bija jāsniedz ziņas par vecākiem, savām darba gaitām un ģimenes locekļiem.

Pārceļot un apstiprinot darbinieku citā amatā, katrreiz bija jāaizpilda izziņa Nr. 1, kurā ietilpa viss kadru uzskaites anketas saturs un ko vajadzības gadījumā precizēja un papildināja.

Vēl viena nozīmīga lietas sastāvdaļa ir valsts drošības iestāžu vadības parakstītie darbinieku dienesta raksturojumi, kā arī partijas komitejas sekretāra parakstītie partijas un dienesta vai partijas raksturojumi. Lietās atrodas arī izraksti no LKP CK biroja un partijas rajonu komiteju biroju sēžu protokoliem par attiecīgo amatpersonu apstiprināšanu, pārcelšanu vai atcelšanu, kā arī izziņas par pārcelšanas vai atbrīvošanas iemesliem.

2. VDK darbinieku personu lietās pieejamās vispārīgās informācijas raksturojums

Laika posmā no 2015. gada septembra līdz decembrim izpētītas 73 VDK darbinieku personu lietas. Rezultātā sagatavots LPSR Iekšlietu tautas komisariāta (IeTK), Valsts drošības tautas komisariāta (VDTK), Valsts drošības ministrijas (VDM), Iekšlietu ministrijas (IeM) un VDK darbinieku LKP CK nomenklatūras lietu rādītājs. Šajā rādītājā sniegtas ziņas par attiecīgo valsts drošības dienesta darbinieku stāžu PSKP biedru rindās, atrašanās ilgumu valsts drošības dienestā, augstāko saņemto dienesta pakāpi un ieņemtajiem amatiem LPSR, ieskaitot arī amatus ārpus drošības iestāžu struktūrām.

No 73 valsts drošības iestāžu darbiniekiem 43 bija krievi, 24 – latvieši, trīs – ukraiņi, divi – baltkrievi un viens – tatārs. Pēc vecāku šķiriskās piederības 26 bija zemnieki, 10 – kalpotāji. Iegūtais izglītības līmenis bija sekojošs: augstākā, ieskaitot augstākajā izglītībā partijas un čekistu skolu izglītību, bija 24 cilvēkiem, no kuriem septiņi to ieguva dienesta laikā Latvijas teritorijā; nepabeigta augstākā – septiņiem; vidējā – 22, no kuriem pieci to ieguva dienesta laikā; nepabeigta vidējā izglītība – 15 un pamatskolas vai tikai dažu klašu izglītība – sešiem.

Kā liecina izskatītās padomju valsts drošības dienesta vadošo darbinieku LKP CK nomenklatūras lietas, 1944. gadā uz Latviju bija nosūtīti darbinieki ar pieredzi darbā LPSR IeTK, VDTK no 1940. līdz 1941. gadam. Piemēram, Aleksandrs Bokovikovs, ievērojot Savstarpējās palīdzības paktu starp Latviju un PSRS Latvijā, bija komandēts uz Latviju jau 1939. gada beigās Sarkanās armijas kontingenta sastāvā ietilpstošā 2. strēlnieku korpusa IeTK Sevišķās daļas vecākā operatīvā pilnvarotā amatā Liepājā. Pēc Latvijas Republikas okupācijas viņš tādu pašu amatu ieņēma LPSR IeTK 1. specdaļā, vēlāk viņu paaugstināja par nodaļas priekšnieku. No 1944. gada A. Bokovikovs jau ieņēma VDTK, VDM A daļas priekšnieka amatu.⁴ Līdzīgā veidā 1939. gada novembrī kā 18. aviobrigādes IeTK Sevišķās daļas operatīvais pilnvarotais Latvijā nonāca Ivans Korņejevs. 1945. gadā viņš ieņēma Baltijas kara apgabala pretizlūkošanas pārvaldes *SMERŠ*⁵ daļas priekšnieka amatu.⁶ Savukārt Mihailu Zarubinu atsūtīja uz Latviju 1940. gadā LPSR IeTK Rīgas ostas nodaļas un ūdeņu daļas nodaļas priekšnieka amatā.⁷ No 1940. līdz 1941. gadam sāko darbību LPSR valsts drošības iestādēs 1944. gadā LPSR VDTK, VDM izmeklēšanas daļas priekšnieka vietnieka rangā turpināja Fotijs Pešehonovs.⁸ No 1940. līdz 1941. gadam LPSR valsts drošības iestādēs sāko darbu turpināja arī atsevišķi vietējie latviešu tautības čekisti, taču viņu kāpiens pa karjeras kāpnēm bija salīdzinoši lēnāks, neraugoties uz to, ka viņi visi iepriekš savu uzticamību bija pierādījuši, darbojoties komunistiskajā pagrīdes kustībā Latvijā. Piemēram, Vladislavs Brolišs 1944. gadā bija tikai VDTK Daugavpils pilsētas un Jelgavas apriņķa daļas izmeklētāja statusā. V. Brolišs par nelegālo komunistisko darbību bija nonācis ieslodzījumā 1932. gada beigās un līdz 1935. gadam izcietu sodu Daugavpils cietumā.⁹ Arī Jēkabs Alberts Bundulis, salīdzinot ar laiku no 1940. līdz 1941. gadam, amatā bija

⁴ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 877. l., 3. lp.

⁵ Смерш (saīsinājums "Смерть шпионам!", "Nāve spiegiem!" – krievu val.) dibināts 1943. gada 19. aprīlī kā padomju armijas Galvenās izlūkošanas pārvaldes 4. nodaļa. Tā uzdevumos ietilpa pretizlūkošana un atbrīvoto padomju kara gūstekņu un PSRS okupēto zemju iedzīvotāju filtrēšana.

⁶ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1442. l., 2. lp.

⁷ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 372. l., 3. lp.

⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3744. l., 2., 4. lp.

⁹ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1019. l., 3., 5. lp.

“audzis” tikai no operatīvā pilnvarotā līdz vecākajam operatīvajam pilnvarotajam. J. A. Bundulis par komunistisko darbību Latvijā pirmo reizi bija arestēts jau 1928. gadā, kam sekoja atrašanās ieslodzījumā no 1930. līdz 1931. gadam, no 1932. līdz 1933. gadam, no 1933. līdz 1937. gadam un no 1939. līdz 1940. gadam. Neskatoties uz minēto, viņa kompartijas biedra stāžs no 1933. gada nebija atzīts.¹⁰ Gan no 1940. līdz 1941. gadam, gan 1944. gadā kā bija, tā arī palika vecākā izmeklētāja amatā Aleksandrs Vamža, kurš politieslodzītā statusā Rīgas Centrālcietumā atradās no 1939. līdz 1940. gadam.¹¹ 1941. gadā LPSR VDTK izmeklēšanas daļas tulka statusā pārtraukto darbību 1947. gadā VDM izmeklēšanas daļā atsāka Jānis Poga, kurš apcietinājumā par komunistisko darbību bija atradies no 1929. līdz 1934. gadam.¹²

Pēc aprinķu likvidācijas un pārejas uz rajonu iedalījumu LPSR 1950. gada sākumā, sākotnēji izveidojot 57 nelielus lauku rajonus, radās nepieciešamība attiecīgi palielināt arī LPSR VDM štatu. Tam paredzētie kadri no komunistu vidus pēc izsludināta partijas iesaukuma bija ieskaitīti PSRS VDM dienestā jau 1948. gada janvārī un februārī un nosūtīti mācīties divarpus gadus ilgās mācībās PSRS VDM Augstākās skolas vadošo operatīvo darbinieku sastāva sagatavošanas kursos Maskavā. Rezultātā 1950. gada vidū šos kursus beidza šādas personas un bija ieceltas šādos amatos: Leonīds Cecers, kuru tūdaļ pat iecēla LPSR VDM Balvu rajona daļas priekšnieka amatā;¹³ Mihails Jeršovs kļuva par LPSR VDM 5. daļas 3. nodaļas priekšnieku;¹⁴ Gļebs Karpenko – LPSR VDM Alūksnes rajona daļas priekšnieku;¹⁵ Jegors Larionovs – LPSR VDM Krustpils rajona daļas priekšnieku;¹⁶ Leonīds Ļevkovičs – LPSR VDM 5. daļas priekšnieku;¹⁷ Georgijs Pesternikovs – LPSR VDM Kārsavas rajona daļas priekšnieku;¹⁸ Viktors Produvnovs – LPSR VDM Elejas rajona daļas priekšnieku;¹⁹ Andrejs Ščendrigins –

¹⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 107. l., 3., 6. lp.

¹¹ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1229. l., 2. lp.

¹² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3836. l., 3. lp.

¹³ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 6290. l., 1. lp.

¹⁴ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 2487. l., 1., 2. lp.

¹⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 987. l., 2., 3. lp.

¹⁶ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2014. l., 3. lp.

¹⁷ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7693. l., 3. lp.

¹⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3648. l., 2., 3. lp.

¹⁹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 4043. l., 3. lp.

LPSR VDM Ventspils pilsētas daļas priekšnieka vietnieku.²⁰ No 1950. gada līdz 1952. gadam apmācību kursu šajā pašā PSRS VDM Augstākajā skolā apguva Aleksejs Pastuhovs – LPSR VDM Saldus rajona daļas priekšnieks,²¹ Aleksejs Repins – LPSR VDM Dobeles rajona daļas priekšnieks²² un Mahmuds Karimovs – LPSR VDM Abrenes rajona daļas priekšnieks.²³ Visas iepriekš minētās personas bija ar iepriekš iegūtu vai nepabeigtu augstāko izglītību.

Neapšaubāmi lielu un plašāk pētāmu ietekmi atstāja PSRS iekšlietu ministra²⁴ Lavrentija Berijas centieni panākt pamattautības kadru izvirzīšanu republiku valsts drošības iestāžu vadošos amatos. Tā rezultātā 1953. gadā maijā un jūnijā pirmajā pusē “sakarā ar amatu nokomplektēšanu ar pamattautības kadriem” atbrīvoti no darba vai pazemināti amatā bija daudzi, kas nebija latviešu izcelsmes, LPSR VDM, IeM vadošie darbinieki. LPSR VDM ar jau iepriekšminēto formulējumu no LPSR VDM Zilupes rajona daļas vadītāja amata atbrīvoja Genādiju Andrejevu,²⁵ Alūksnes rajona daļas priekšnieku Ivanu Burcevu,²⁶ Valkas rajona daļas priekšnieku Leonīdu Ceceru,²⁷ Saulkrastu rajona daļas priekšnieku Ivanu Korņejevu, kura personas lietā kā atbrīvošanas iemeslu ierakstīja latviešu valodas nezināšanu,²⁸ nepilnu gadu Abrenes rajona daļas priekšnieka amatā nostrādājušo Mahmudu Karimovu,²⁹ Neretas rajona daļas priekšnieku Vasiliju Kukuškinu arī sakarā ar latviešu valodas neprasmi.³⁰ Savukārt LPSR VDM Rēzeknes pilsētas daļas priekšnieku Mihailu Jeršovu pazemināja priekšnieka vietnieka amatā.³¹ Līdzīgu pazeminājumu piedzīvoja LPSR

²⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 8420. l., 3. lp.

²¹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3574. l., 3. lp.

²² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 4316. l., 1. lp.

²³ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 950. l., 1., 2. lp.

²⁴ 1953. gada 13. aprīlī LPSR VDM apvienoja ar LPSR IeM, izveidojot vienu LPSR IeM. *Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija Ziņotājs. Ведомости Президиума Верховного Совета Латвийской ССР*, Nr. 15, 1953, 22. aprīlis, 1. lpp.

²⁵ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 203. l., 1. lp.

²⁶ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1131. l., 1. lp.

²⁷ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 6290. l., 1. lp.

²⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1442. l., 1. lp.

²⁹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 950. l., 1. lp.

³⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1817. l., 1. lp.

³¹ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 2487. l., 1. lp.

VDM Valmieras rajona daļas priekšnieks Dmitrijs Mironovs,³² Saldus rajona daļas priekšnieks Aleksejs Pastuhovs,³³ Priekules rajona daļas priekšnieks Konstantīns Vasins,³⁴ Dundagas rajona priekšnieks Fjodors Frolovs, kuru pārcēla uz LPSR IeM Kandavas rajona daļas priekšnieka vietnieka amatu.³⁵ Taču noteiktais amata pazeminājums neturpinājās pārāk ilgi, un jau tā paša 1953. gada rudenī absolūtais vairākums šo čekistu atgriezās iepriekšējos amatos tajos pašos vai citos rajonos. Vienlaikus L. Berijas veiktās reformas ietekmēja latviešu tautības čekistu straujāku karjeras kāpumu. Piemēram, Aleksandrs Bidzāns no vecākā operatīvā pilnvarotā kļuva par LPSR IeM Ventspils rajona daļas priekšnieku.³⁶ Nepilnu gadu iepriekš PSRS VDM Mogiļevas skolu beigušais Laimonis Grasmanis no operatīvā pilnvarotā kļuva par LPSR IeM Vijāņu rajona daļas priekšnieku un vēlāk par VDK pilnvaroto [priekšnieku] šajā rajonā.³⁷ Tāpat no operatīvā pilnvarotā amata par LPSR IeM rajona daļu priekšniekiem kļuva Julmars Krauklis (Valkas rajonā),³⁸ Vladimirs Kuplais (Krustpils rajonā),³⁹ Pēteris Pušmucāns (Maltaš rajonā),⁴⁰ Jānis Poga (Alojas rajonā),⁴¹ Jānis Rullis (Limbažu rajonā),⁴² Aleksandrs Vidriks (Liepājā).⁴³ No nodaļas par daļas priekšnieku bija paaugstināts Mintauts Ziediņš,⁴⁴ bet Jānis Lukaševics no nodaļas priekšnieka vietnieka kļuva par daļas priekšnieka vietnieku.⁴⁵ Uzsverams, ka nacionālo kadru izvirzīšana vadošos amatos LPSR valsts drošības iestādēs 1953. gadā notika saskaņā ar PSRS Iekšlietu ministrijas pavēli un bija ministra L. Berijas iniciatīva, kura sava nozīmīguma ziņā LPSR vēsturē ir tikpat svarīga kā vēlāk nacionālkomunistu darbība, ko tā ievadīja.

³² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2861. l., 1. lp.

³³ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3574. l., 3. lp.

³⁴ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1293. l., 1. lp.

³⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 6130. l., 14. lp.

³⁶ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 750. l., 1. lp.

³⁷ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1867. l., 1. lp.

³⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1600. l., 2. lp.

³⁹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1855. l., 1. lp.

⁴⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9425. l., 4. lp.

⁴¹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3836. l., 2. lp.

⁴² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 8341. l., 3. lp.

⁴³ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1396. l., 1. lp.

⁴⁴ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 472. l., 3. lp.

⁴⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9305. l., 5. lp.

konstatējuši “bandītiski nacionālistiskos” formējumus apriņķī, atbilstoši aģentūras materiāliem 1946. gada janvārī bijusi sagrauta Kārkliņa vadītā “lielā teroristiskā banda”, jūnijā ar A. Sobačkina un viņa vadītās aģentūras līdzdalību Kuldīgā likvidēta nacionālistiskās organizācijas *Latviešu demokrātu apvienība* šūniņa, arestējot astoņus šīs organizācijas dalībniekus, septembrī un oktobrī Sobačkina veiktās aģentūras kombinācijas rezultātā notverts “bandītiski nacionālistiskās” grupas vadītājs Caune.⁵¹ LPSR VDM 2. daļas priekšnieka valsts drošības dienesta pulkveža Viktora Kozina 1949. gada 15. jūnija raksturojumā īpaši izcelta viņa aktīvā dalība 1949. gada 25. marta masveida deportācijās:

“1949. gadā naidīgā elementa izsūtīšanas sagatavošanas posmā biedrs Kozins vadīja kulaku un nacionālistu noskaidrošanas darbu. Operācijas laikā viņš bija komendants vienā no lielākajām iekraušanas stacijām. Ar šo darbu viņš tika galā labi, parādot labas organizatoriskās un administratora spējas.”⁵²

Arī LPSR VDM Valmieras rajona daļas priekšnieka Dmitrija Mironova 1951. gada 10. oktobra raksturojumā uzsvērts, ka viņa vadībā 1949. gadā bija veikts liels darbs Valmieras apriņķa teritorijas “attīrīšanā no kontrrevolucionārā nacionālistiskā elementa.”⁵³ LPSR MP VDK priekšsēdētāja J. Vēvera 1957. gada 9. augustā parakstītajā valsts drošības dienesta apakšpulkveža Vladislava Laizāna raksturojumā norādīts, ka, strādājot par VDK pilnvaroto bijušajā Cesvaines rajonā, viņš

“veicis tur lielu darbu bruņotā bandītisma likvidācijā, vairākkārtīgi personīgi piedalījies kaujas operācijās pret bandām, kur parādījis drosmi un attapību”.⁵⁴

LPSR VDM Izmeklēšanas daļas priekšnieka Borisa Knipsta 1946. gada 26. oktobra raksturojumā norādīts, ka 1946. gada astoņu mēnešu laikā izmeklēšanas daļa spējusi pabeigt vairāk nekā tūkstoti izmeklēšanas

⁵¹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 5176. l., 9. lp.

⁵² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1290. l., 10. lp.

⁵³ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2861. l., 14. lp.

⁵⁴ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7680. l., 48. lp.

lietu.⁵⁵ Viņa pēcteča, Izmeklēšanas daļas priekšnieka, Fotija Pešehonova 1950. gada 27. jūnija raksturojumā norādīts, ka viņš

“izmeklēšanas darbu mīl, sniedz palīdzību izmeklētājiem viņu ikdienas darbā. Viņa tiešā vadībā un ar viņa tiešu līdzdalību atmaskota virkne svarīgu valsts noziedznieku un ārvalstu izlūkdienestu aģentūra”.⁵⁶

Taču vēlākā Izmeklēšanas daļas priekšnieka Kārļa Vītola centīgā darbība bija novērtēta visai kritiski:

“1960. gadā b. Vītols pieļāvis sociālistiskās likumības pārkāpšanas faktus, kas izpaudušies nekritiskā attieksmē pret ienākušajiem materiāliem. Tas novedis pie atsevišķu krimināllietu nepamatotas ierosināšanas un sekojošas to pārtraukšanas izmeklēšanas gaitā. Bez sevišķas nepieciešamības atsevišķās lietās tika pieļauta liela skaita liecinieku izsaukšana. Par pieļautajām nopietnajām kļūdām izmeklēšanas darbā b. Vītols ar PSRS VDM priekšsēdētāja 1960. gada 29. decembra pavēli tika brīdināts par nepietiekamu atbilstību dienestam. Pēc tam b. Vītols sāka izturēties prasīgāk pret sevi un padotajiem. Izmeklēšanas daļa vairāk nepieļāva procesuālo normu pārkāpumus.”⁵⁷

LPSR IeM cietuma Nr. 1 vecākā operatīvā pilnvarotā Jāņa Rullja raksturojumā 1953. gada 19. maijā uzteikts, ka viņš īpaši labi apguvis aģentūras operatīvo darbu ieslodzīto vidū, kā rezultātā izmeklēšanas orgāniem izdevies papildus arestēt grupu “ievērojamu valsts noziedznieku”. Vēlāk jau kā LPSR MP VDK pilnvarotais Liepājas pilsētā un ostā J. Rullis bija apbalvots ar PSRS MP VDK goda rakstu par to, ka 1963. gadā ar viņa tiešu līdzdalību bijis atmaskots Mētra, kurš “nodarbojies ar spiegošanas rakstura informācijas vākšanu.”⁵⁸

Iespaidīgs bija par darbību LPSR valsts drošības iestādēs apbalvoto čekistu saraksts. L. Avdjukevičs 1950. gada jūlijā bija apbalvots ar Ļeņina ordeni, 1965. gada oktobrī – ar Darba Sarkanā Karoga ordeni, 1967. gada oktobrī – ar Sarkanā Karoga ordeni un 1971. gada augustā atkārtoti apbalvots ar Sarkanā Karoga ordeni.⁵⁹

⁵⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1253. l., 8. lp.

⁵⁶ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3744. l., 10. lp.

⁵⁷ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7339. l., 16. lp.

⁵⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 8341. l., 13., 32. lp.

⁵⁹ LVA, PA-101. f., 46. apr., 1. l., 5., 48. lp.

A. Bidzāns 1952. gadā apbalvots ar medaļu *Par kaujas nopelniem*.⁶⁰

V. Brolišs 1948. gadā apbalvots ar Tēvijas kara I pakāpes ordeni;⁶¹ J. A. Bundulis 1949. gadā – ar Sarkanās Zvaigznes ordeni par valsts drošības orgānu uzdevumu izpildi, 1950. gadā – ar Darba Sarkanā Karoga ordeni, 1951. gadā – ar Sarkanās Zvaigznes ordeni par sekmīgu valsts drošības speciālo uzdevumu izpildi aizrobežu pasākumos.⁶²

I. Burcevs 1950. gada janvārī apbalvots ar medaļu *Par drošsirdību*, 1951. gada maijā – ar Sarkanās Zvaigznes ordeni.⁶³

K. Gothardsons 1947. gada maijā apbalvots ar Tēvijas kara III pakāpes ordeni, 1951. gada janvārī – ar Ļeņina ordeni, 1954. gada novembrī ar Sarkanās Zvaigznes ordeni.⁶⁴

V. Gubenko 1954. gadā apbalvots ar medaļu *Par kaujas nopelniem*.⁶⁵

I. Ivansons 1949. gada jūlijā apbalvots ar Tēvijas kara I pakāpes ordeni par valdības uzdevumu izpildi, 1951. gada maijā – ar Sarkanā Karoga ordeni.⁶⁶

B. Jassons 1949. gadā apbalvots ar Tēvijas kara II pakāpes ordeni, 1951. gadā ar – Sarkanā Karoga ordeni;⁶⁷

V. Jastrebovs 1949. gada septembrī apbalvots ar Sarkanās Zvaigznes ordeni.⁶⁸

B. Knipsts 1946. gadā apbalvots ar Sarkanā Karoga ordeni, Sarkanās Zvaigznes ordeni, medaļu *Par kaujas nopelniem*;⁶⁹

I. Korņejevs 1950. gadā apbalvots ar medaļu *Par drošsirdību* par sekmīgu valdības uzdevumu izpildi.⁷⁰

V. Kozins 1946. gada maijā apbalvots ar Sarkanā Karoga ordeni par aktīvu cīņu ar kontrrevolucionāriem elementiem, 1949. gada jūlijā

⁶⁰ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 750. l., 3. lp.

⁶¹ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1019. l., 4. lp.

⁶² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 107. l., 4. lp.

⁶³ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1131. l., 3. lp.

⁶⁴ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1843. l., 4. lp.

⁶⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 8135. l., 3. lp.

⁶⁶ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 641. l., 5. lp.

⁶⁷ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7099. l., 6. lp.

⁶⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7100. l., 4. lp.

⁶⁹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1253. l., 4. lp.

⁷⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1442. l., 3. lp.

– ar Sarkanā Karoga ordeni par sekmīgu valdības speciālā uzdevuma izpildi, 1950. gada jūlijā – ar Darba Sarkanā Karoga ordeni.⁷¹

V. Laizāns 1956. gada decembrī saņēmis PSRS MP VDK priekšsēdētāja pateicību un balvā personīgo pulksteni.⁷²

M. Larjutins 1949. gada augustā apbalvots ar Sarkanā Karoga ordeni.⁷³

J. Lukaševičs 1951. gada novembrī apbalvots ar Sarkanās Zvaigznes ordeni, 1950. gada janvārī – ar medaļu *Par drošsirdību*, 1952. gada maijā – ar medaļu *Par kaujas nopelniem*, 1950. gada jūlijā – ar medaļu *Par izcilu darbu*.⁷⁴

I. Mašonkins 1949. gada septembrī apbalvots ar medaļu *Par kaujas nopelniem*, 1954. gada novembrī – ar Sarkanās Zvaigznes ordeni.⁷⁵

F. Miġunovs 1950. gadā apbalvots ar Tēvijas kara II pakāpes ordeni par speciāla uzdevuma izpildi.⁷⁶

D. Mironovs 1949. gada augustā apbalvots ar Sarkanās Zvaigznes ordeni par teicamu valdības sevišķā uzdevuma izpildi, 1948. gada maijā – ar medaļu *Par kaujas nopelniem*.⁷⁷

I. Novikovs 1949. gadā apbalvots ar Tēvijas Kara I pakāpes ordeni, 1945. gadā ar medaļu *Par kaujas nopelniem*, 1950. gadā ar medaļu *Par kaujas nopelniem*.⁷⁸

B. Ņefedovs 1949. gadā apbalvots ar medaļu *Par drošsirdību*, 1950. gadā – ar medaļu *Par kaujas nopelniem*, 1954. gadā – ar Sarkanās Zvaigznes ordeni.⁷⁹

F. Pešehonovs 1945. gadā apbalvots ar Tēvijas kara I pakāpes ordeni, 1949. gadā – ar Tēvijas kara I pakāpes ordeni, 1950. gada jūlijā – ar Darba Sarkanā Karoga ordeni, medaļu *Par kaujas nopelniem*.⁸⁰

⁷¹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1290. l., 2., 4. lp.

⁷² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7680. l., 48. lp.

⁷³ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2021. l., 3. lp.

⁷⁴ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9305. l., 5. lp.

⁷⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7743. l., 5. lp.

⁷⁶ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2816. l., 4. lp.

⁷⁷ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2861. l., 4. lp.

⁷⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3226. l., 4. lp.

⁷⁹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7784. l., 4. lp.

⁸⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3744. l., 3. lp.

P. Pumpens 1949. gadā apbalvots ar medaļu *Par drošsirdību* par valdības uzdevuma izpildi, 1952. gada novembrī saņēmis LPSR VDK pateicību un balvā prēmiju mēnešalgas apmērā.⁸¹

G. Ratovs 1949. gada augustā apbalvots ar Sarkanā Karoga ordeni par nevainojamu dienestu VDM karaspēkā un orgānos, 1949. gada augustā – ar Sarkanās Zvaigznes ordeni par valdības uzdevuma izpildi.⁸²

F. Rekšņa 1950. gadā apbalvots ar Darba Sarkanā Karoga ordeni, 1954. gadā – ar medaļu *Par kaujas nopelniem*.⁸³

J. Rullis 1963. gada novembrī apbalvots ar PSRS MP VDK Goda rakstu un krūšu nozīmi *Valsts drošības dienesta goda darbinieks*.⁸⁴

V. Sēja 1950. gada augustā apbalvots ar ordeni *Goda Zīme*, 1965. gada oktobrī – ar Darba Sarkanā Karoga ordeni, 1971. gada augustā – ar Sarkanā Karoga ordeni.⁸⁵

A. Vamža 1949. gadā apbalvots ar medaļu *Par drošsirdību* par PSRS VDM sevišķo uzdevumu izpildi, 1951. gadā – ar medaļu *Par kaujas nopelniem* par izdienu un nevainojamu darbu.⁸⁶

K. Vītols 1960. gada jūlijā apbalvots ar krūšu nozīmi *Valsts drošības dienesta goda darbinieks*.⁸⁷

M. Zarubins 1950. gada jūlijā apbalvots ar Darba Sarkanā Karoga ordeni, 1951. gada jūnijā – ar Sarkanā Karoga ordeni par ilggadīgu un nevainojamu darbu VDM orgānos.⁸⁸

M. Ziediņš 1949. gadā apbalvots ar medaļu *Par drošsirdību* par speciālo uzdevumu izpildi.⁸⁹

Norādes liecina, ka 1949. gada jūlijā un augustā saņemtie ordeņi un medaļas par “speciālu vai sevišķu valdības uzdevumu izpildi” ir apbalvojumi, ko čekisti saņēma par dalību 1949. gada 25. marta deportācijā.

⁸¹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 4100. l., 4. lp.

⁸² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 4249. l., 4. lp.

⁸³ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 4302. l., 4. lp.

⁸⁴ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 8341. l., 32., 36. lp.

⁸⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9476. l., 3., 5. lp.

⁸⁶ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1229. l., 5. lp.

⁸⁷ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7339. l., 16. lp.

⁸⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 372. l., 2. lp.

⁸⁹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 472. l., 4. lp.

Šajā sarakstā nav iekļauti apbalvotie un apbalvojumi, kas saņemti par dienestu ārpus LPSR teritorijas, apbalvojumi, kam nebija norādīts to saņemšanas laiks, kā arī jubilejas medaļas.

Valsts drošības dienesta darbinieku lietās atrodama arī informācija par viņu ārzemju komandējumiem vai tūrisma braucieniem, norādot valsti un komandējuma vai tūrisma ceļojuma ilgumu. Saskaņā ar šiem datiem PSRS VDTK operatīvās grupas sastāvā speciālā uzdevumā Čehoslovākijā un Ungārijā no 1943. gada augusta līdz 1945. gada martam darbojās M. Larjutins.⁹⁰ J. A. Bundulis atradās komandējumā Zviedrijā no 1945. gada marta līdz augustam.⁹¹ N. Galkins bija devies dienesta uzdevumā uz Vācijas Demokrātisko Republiku (VDR) un Čehoslovākijas Sociālistisko Republiku 1968. gadā un vēlreiz uz VDR 1969. gadā.⁹² V. Gubenko atradās PSRS MP VDK padomnieku aparāta dienestā VDR no 1955. gada augusta līdz 1956. gada oktobrim.⁹³ Ilgstošā dienesta komandējumā Polijā no 1944. līdz 1946. gadam bija G. Orlovs.⁹⁴ No 1944. gada jūnija līdz decembrim specuzdevumu Itālijā pildīja un no 1945. gada februāra līdz 1947. gada oktobrim sabiedroto kontroles komisijas sastāvā Ungārijā darbojās N. Veļikanovs.⁹⁵ Visbiežāk īslaicīgos komandējumos bija jādodas J. Lukaševičam: 1956. gada septembrī uz desmit dienām Somijā, 1957. gada septembrī atkārtoti uz desmit dienām Somijā, 1958. gada augustā piecas dienas Beļģijā, 1959. gada septembrī atkārtoti 12 dienas Somijā, 1959. gada jūnijā 12 dienas Holandē, 1959. gada oktobrī 10 dienas Zviedrijā.⁹⁶ Par došanos tūrisma braucienā 1961. gada martā un aprīlī uz Apvienoto Karalisti, Dāniju, Franciju, Itāliju, Grieķiju un Turciju savā personālajā kadru uzskaites lapā norādījis A. Čeckis.⁹⁷

⁹⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2021. l., 4. lp.

⁹¹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2. apr., 107. l., 4. lp.

⁹² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2. apr., 9644. l., 2., 4. lp.

⁹³ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2. apr., 8135. l., 4. lp.

⁹⁴ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2. apr., 7803. l., 5. lp.

⁹⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1. apr., 1346. l., 2. lp.

⁹⁶ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2. apr., 9305. l., 5. lp.

⁹⁷ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2. apr., 9581. l., 5. lp.

2. VDK darbinieku amata zaudēšanas, pārcelšanas vai pazemināšanas iemesli

Kā liecina izskatītās 73 LPSR valsts drošības iestāžu vadošo darbinieku personu lietas, galvenais amata zaudēšanas vai pazemināšanas iemesls bija nespēja tikt galā ar darba pienākumiem vai vadības nenodrošināšana. Tādā veidā savus amatus zaudēja A. Aksjonovs, A. Andrejanovs, E. Graudiņš, M. Jeršovs, V. Kuplais, D. Mironovs, A. Pastuhovs (viņa atbrīvošana no amata papildus minētajam bija pamatota ar nepieciešamību nostiprināt VDK aparātu Skrundas rajonā ar nacionālajiem kadriem), A. Repins, A. Vamža, K. Vasins.⁹⁸ Sakarā ar reorganizācijām un štatu samazināšanu amatus zaudēja V. Allaberts, V. Brolišs, J. A. Bundulis, J. Larionovs, I. Novikovs, F. Pešehonovs, J. Poga un P. Pumpens.⁹⁹ Veselības stāvokļa dēļ amatu nācās zaudēt vai pat atstāt dienestu I. Ivansonam, L. Ļevkovičam, M. Zarubinam,¹⁰⁰ bet M. Paškovu “viņa veselībai kaitīgo Baltijas klimatisko apstākļu dēļ” tālākam dienestam pārcēla uz Ukrainas PSR MP VDK Krimas apgabala pārvaldi.¹⁰¹ Viņa vietā VDK Ventspils pilsētas un ostas pilnvarotā postenī no tās pašas Krimas apgabala pārvaldes ar pazeminājumu amatā atsūtīja G. Orlovu, kurš Krimas apgabala pārvaldē pildīja nodaļas priekšnieka amatu.¹⁰²

⁹⁸ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 110. l., 14. lp.; LVA, PA-15500. f., 1. apr., 217. l., 35. lp.; LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1877. l., 15. lp.; LVA, PA-15500. f., 1. apr., 2487. l., 32. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1855. l., 21. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2861. l., 27. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3574. l., 24., 26. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 4316. l., 24. lp.; LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1229. l., 34. lp.; LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1293. l., 30., 31. lp.

⁹⁹ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 155. l., 1. lp.; LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1019. l., 1. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 107. l., 21. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 2014. l., 2. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3226. l., 2. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3836. l., 2. lp.; 4100. l., 19. lp.

¹⁰⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 641. l., 41. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7693. l., 39. lp.; 372. l., 19. lp.

¹⁰¹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 3601. l., 13. lp.

¹⁰² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7803. l., 4. lp.

Sakarā ar pensionēšanos, arī izdienes rezultātā no LPSR VDK dienesta dažādos laika posmos bija atvaļināti L. Avdjukevičs, A. Čeckis, B. Jassons, G. Orlovs, A. Ščendrigins, N. Veljikanovs.¹⁰³

Pazeminājumu amatā par “čēkistiskās modrības notrulināšanos” piedzīvoja L. Burkovs, kuru no VDTK Kuldīgas apriņķa daļas priekšnieka posteņa 1946. gada janvārī pazemināja par Ilūkstes apriņķa daļas priekšnieka vietnieku (amats izslēgts no LKP CK nomenklatūras).¹⁰⁴

Dažkārt pārceļšana bija saistīta ar sadzīviskiem iemesliem. Piemēram, LPSR VDM Balvu rajona daļas priekšnieks L. Cecers 1951. gada augustā bija pārceļts tādā pašā amatā uz Valkas rajonu, jo Balvos nebija krievu vidusskolas, kurā viņš vēlējās sūtīt savus bērnus.¹⁰⁵

Aizkomandēti PSRS MP VDK rīcībā bija divi LPSR MP VDK priekšsēdētāja vietnieki – J. Lukaševičs 1972. gada novembrī un N. Galkins 1974. gada oktobrī.¹⁰⁶ Taču pārceļšana darbā uz citurieni varēja būt arī kā sods. Tādu sodīšanu piedzīvoja, piemēram, LPSR VDM A daļas priekšnieks A. Bokovikovs. Viņa nepatīkšanas sākās 1950. gada martā, kad

“par kritikas apspiešanu, kas izpaudusies rupjos izkļedzienos [partijas] sapulcē, kuri bija adresēti runātājiem, un par sliktu darbu sava idejiski teorētiskā līmeņa paaugstināšanā”

(A. Bokovikovs bija par ieskaīšu nenokārtošanu izslēgts no marksisma-ļeņinisma universitātes) bija izteikts rājiens. 1950. gada augustā sekoja jauns partijas sods – stingrais rājiens ar ierakstu uzskaitē kartītē par “morāli sadzīvisko degradāciju”, jo viņš bija pametis sievu ar diviem bērniem un dzīvojis kopā ar sev padotu darbinieci. Tādēļ LPSR VDM lūdza LKP CK piekrišanu, lai no PSRS VDM kadru pārvaldes saņemtu atļauju šī čēkista atsaukšanai no LPSR, un 1951. gada maija beigās A. Bokovikovs bija nokomandēts Tadžikijas PSR VDM rīcībā.¹⁰⁷ Par līdzīgiem pārkāpumiem sodu saņēma arī VDK pilnvarotais Daugavpils

¹⁰³ LVA, 101. f., 46. apr., 1. l., 49. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9581. l., 33. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7099. l., 39. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 8420. l., 26. lp.; LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1346. l., 9. lp.

¹⁰⁴ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 1118. l., 2. lp.

¹⁰⁵ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 6290. l., 9. lp.

¹⁰⁶ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9305. l., 39. lp.; 9644. l., 54. lp.

¹⁰⁷ LVA, PA-15500. f., 1. apr., 877. l., 2., 10., 11., 15. lp.

pilsētā B. Ņefedovs. Viņš bija paspējis divreiz apprecēties un pēc tam sācis intīmas attiecības ar kādu VDK darbinieka sievu, taču arī ar to nav apmierinājies, bet stājies laulībā trešo reizi ar vēl kādu citu sievieti. Šajā gadījumā sods bija smagāks – stingrajam rājienam ar ierakstu uzskaites kartītē sekoja atbrīvošana no darba VDK.¹⁰⁸ Savukārt VDK pilnvarotā Jēkabpils rajonā V. Gubenko atbrīvošanu no amata izsauca viņa sarežģījumi nepilngadīgā dēla audzināšanā. LKP CK administratīvo orgānu nodaļa piekrita Jēkabpils rajona čekistu priekšnieka atlaišanai no darba, jo V. Gubenko dēla

“necienīgā uzvedība bija kļuvusi plaši zināma rajona sabiedrībai, kā dēļ viņa autoritāte rajonā ir nopietni iedragāta”.¹⁰⁹ L

PSR valsts drošības ministra inspekcijas priekšnieku B. Knipstu ar amata zaudēšanu sodīja par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Viņš kā galvenais inspektors bija pasācis sistemātiski aizņemties naudu no pārbaudāmajiem čekistiem un atļāvies reibumā ierasties darbā un partijas sapulcē.¹¹⁰ Spirtoto dzērienu lietošana darba laikā beidzās ar amata zaudēšanu arī VDK Jelgavas pilsētas un dzelzceļa stacijas nodaļas priekšniekam P. Pušmucānam.¹¹¹ Augsto LPSR valsts drošības ministra vietnieka amatu līdzīgā veidā zaudēja arī V. Kozins, kurš

“pieļāvis virkni nodarījumu, kas diskreditē viņu kā partijas biedru un valsts drošības ministra vietnieku (parādīšanās darbā reibuma stāvoklī, iedzeršana kopā ar padotajiem, trača sarīkošana dzērumā Rīgas tirgū, sakari ar politiski šaubīgām sievietēm).”¹¹²

Latvijas Komunistiskās boļševiku partijas (LK(b)P) CK birojs 1951. gada 26. oktobrī nolēma V. Kozinu atbrīvot no amata un Vissavienības komunistiskās (boļševiku) partijas (VK(b)P) CK apstiprināt šo lēmumu.¹¹³

Sevišķi plaša un izvērsta bija LKP CK administratīvo orgānu nodaļas vadītāja Čurkina 1968. gada septembrī parakstītā izziņa par

¹⁰⁸ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 7784. l., 35., 37. lp.

¹⁰⁹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 8135. l., 24. lp.

¹¹⁰ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1253. l., 18. lp.

¹¹¹ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9425. l., 12. lp.

¹¹² LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1290. l., 6. lp.

¹¹³ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1290. l., 6. lp.

LPSR MP VDK priekšsēdētāja vietnieka J. Ruļļa atbrīvošanas iemesliem. 1967. gadā viņš neesot ziņojis komitejai par sava apbalvojuma – krūšu nozīmes *Valsts drošības dienesta goda darbinieks* – pazušanu un nelabvēlīgo stāvokli savā ģimenē. Kā vēlāk noskaidrojies, krūšu nozīmi no mājām aiznesis viņa dēls, 6. klases skolnieks, un to samainījis pret kaut ko ar pusaudžiem uz ielas. J. Ruļļa astoņpadsmit gadus vecā meita aizgājusi no mājām un uzturējusi sakarus ar jaunu cilvēku bez noteiktas nodarbošanās. J. Rullim sniegta palīdzība krūšu nozīmes meklēšanā un meitas atgriešanās ģimenē, kā arī vērsta viņa uzmanība uz atklātāku personisko uzvedību un nepieciešamību pievērst uzmanību savu bērnu audzināšanas jautājumiem. Neraugoties uz minēto, 1968. gada 20. augustā J. Rullis izdarījis jaunu pārkāpumu. Dienas otrajā pusē viņš aizgājis no darba, sakot sekretāram, ka dodoties dienesta darīšanās. Naktī no 1968. gada 20. uz 21. augustu sakarā ar PSRS vadīto Varšavas pakta valstu karaspēka ieviešanu Čehoslovākijas Sociālistiskajā Republikā arī LPSR VDK bija noteikts paaugstinātas kaujas gatavības stāvoklis. Šajā laikā J. Rullis ne mājās, ne darbā neesot bijis sastopams. Viņu atrada tikai 21. augusta dienā. Pārbaudē konstatēts, ka 20. augustā nekādas dienesta lietas viņš pilsētā nav veicis. Jautājumā par savu neatrašanos ne mājās, ne darbā viņš nebijis atklāts un sniedzis apšaubāmus paskaidrojumus.¹¹⁴

Partijas sodus saņēma arī VDK darbinieki V. Kuplais un A. Čeckis. PSRS Augstākās Padomes vēlēšanu dienā 1954. gada 14. martā ar automašīnu, kurā brauca LKP Krustpils rajona komitejas sekretārs A. Sarguns un LPSR MP VDK pilnvarotais Krustpils rajonā V. Kuplais, bija sabraukts Krustpils stacijas vagonu iecirkņa strādnieks A. Ozoliņš. LKP CK birojs 1954. gada 11. maijā, izskatot šo lietu, atzina, ka izmeklēšana satiksmes negadījuma lietā V. Kuplā vainas dēļ notikusi lēni un pavirši, kā rezultātā vainīgais vēl aizvien nav notiesāts. V. Kuplais saņēma stingro rājienu ar ierakstu uzskaites kartītē.¹¹⁵ Līdzīgu sodu LKP CK birojs 1959. gada 11. augustā noteica LPSR MP VDK Transporta daļas vadītājam A. Čeckim “par bezatbildīgu attieksmi pret darbu ar kadriem ārzemju jūras braucieniem” sakarā ar divu zvejas kuģu jūrnieku Ādolda

¹¹⁴ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 8341. l., 36. lp.

¹¹⁵ LVA, PA-101. f., 17. apr., 27. l., 66. lp.; LVA, PA-15500. f., 2. apr., 1855. l., 16. lp.

Ploņa un Viļņa Bertholda bēgšanu uz ārzemēm.¹¹⁶ Abos šajos gadījumos atbrīvošana no amata vai pazeminājums nesekoja.

3. Turpmākās pētniecības nepieciešama

Veiktās pētniecības rezultāti liek secināt, ka attiecīgās tēmas pētniecība būtu jāturpina, nosakot LPSR valsts drošības dienestu vadošo darbinieku LKP CK nomenklatūras lietas, veicot to izpēti un biogrāfisko ziņu vākšanu, lai veiktu maksimāli aptverošu struktūranalīzi. Pētniecības rezultāti varētu kalpot par pamatu LPSR valsts drošības iestāžu vadošo darbinieku biogrāfiskās vārdnīcas izveidošanai, kā arī kā palīglīdzeklis plašāku ar VDK darbību saistīto pētījumu veikšanai.

4. LPSR IeTK, VDTK, VDM, IeM, VDK darbinieku LKP CK nomenklatūras lietu rādītājs

Aksjonovs Aleksandrs Mihaila d. (1916) – PSKP b. no 1941. g. V.d.d. no 1939. g.; apakšpulkvēdis. VDM – IeM – VDK Latvijas jūras baseina daļas pr-ks 1952.XI–1954.VII. *PA-15500. f., 1. apr., 110. l.*

Allaberts Vladimirs Aleksandra d. (1919) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. no 1942. g.; apakšpulkvēdis. Valsts drošības ministra vietn. kadru jautājumos 1952.XI–1953.V; IeM kadru daļas pr-ks 1953.X–1954.V; VDK pr-tāja vietn. kadru jautājumos 1954.V–1955.IX; VDK Baltijas dzelzceļa pārv. pr-ks 1955.IX–1956.V; VDK Latvijas dzelzceļa un Latvijas jūras baseina pārv. pr-ks 1956.V–1959.V. *PA-15500. f., 1. apr., 155. l.*

Andrejanovs Aleksejs Semjona d. (1915) – PSKP b. no 1942. g. V.d.d. no 1940. g.; majors. VDM Izmeklēš. daļas 1. nod. vec. izmeklētājs 1949.II–V, Liepājas pils. daļas izmeklēš. nod. pr-ka vietn. 1949–1950, Liepājas pils. daļas izmeklēš. nod. pr-ks 1950–1952, Liepājas apg. pārv. Izmeklēš. daļas pr-ks 1952–1953, IeM Liepājas apg. pārv. 5. daļas pr-ka p.i. 1953.III–V, IeM Kuldīgas raj. daļas pr-ka vietn. 1953.V–VIII, Varkļānu raj. daļas pr-ks 1953.VIII–1954.IV, VDK pilnv. Varakļānu raj. 1954.IV–VII, Rēzeknes pils. 1954.VIII–1955, pilnv. vietn.

¹¹⁶ LVA, PA-15500. f., 2. apr., 9581. l., 20. lp.

Daugavpils pils. 1955–1956, pilnv. Dagdas raj. 1956.XII–1959.IV. *PA-15500. f., 1. apr., 217. l.*

Andrejevs Genādijs Ilariona d. (1922) – PSKP b. no 1944. g. V.d.d. no 1945. g.; majors. VDM Madonas apr. daļas operat. pilnv. un vec. operat. pilnv. 1946.X–1947.VII; VDM Madonas un Gulbenes apr. starppagastu nod. pr-ks 1947.VII–1950.I; VDM Cesvaines raj. daļas pr-ks 1950.I–1952.VIII; VDM – leM Zilupes raj. daļas pr-ks 1952.VIII–1953.V. *PA-15500. f., 1. apr., 203. l.*

Antins Rihards Ivana d. (1924) – PSDKP b. no 1950. g. V.d.d. no 1948. g.; kapteinis. VDM Limbažu apr. daļas tulks 1948.I–1949.VI; VDM Limbažu raj. daļas operat. pilnv. 1949.VI–1951.VII, vec. operat. pilnv. 1951.VII–1953.II; leM Varakļānu raj. daļas pr-ks 1953.II–IX; Dundagas raj. daļas pr-ks 1953.IX–1954.V; VDK pilnv. Dundagas raj. 1954.V–1956.IV; VDK Madonas raj. pilnv. aparāta operat. pilnv. 1956.IV–1957.VII; MP VDK 4. daļas vec. operat. pilnv. 1957.VII–1959.XI; VDK pilnv. Jelgavas pilsētā 1959.XI–1964.IX; pārcelts VDK 2. daļas nod. pr-ka amatā. *PA-15500. f., 2. apr., 7165. l.*

Avdjukevičs Longins Ivana d. (1916) – PSKP b. no 1940. g., V.d.d. no 1955. g.; ģenerālmajors. Nacionalizēto uzņēmumu komisārs, LK(b)P Daugavpils apr. komit. instruktors, Daugavpils apr. rūpkombināta direktors 1940.–1941. g., partizānu vienības un brigādes komisārs 1942.–1944. g.; LK(b)P Daugavpils apr. komit. sekret. 1944.VII–1947.VIII; LK(b)P Rēzeknes apr. (no 1950. g. – raj.) komit. 1. sekretārs 1949.VIII–1951.XI; LKP CK partijas, arodbiedrību un komjaunatnes orgānu nod. vad. 1951.XI–1953.IX; PSKP CK Augstākās part. skolas klausītājs 1953.IX–1955.VIII, VDK pr-tāja vietn. operatīvajā darbā 1955.VIII –1963.I, pr-tājs 1963.I–1980.XI, pēc tam LPSR MP padomnieks. *PA-101. f., 46. apr., 1. l.*

Bidzāns Aleksandrs Eduarda d. (1922) – PSKP b. no 1948.I, V.d.d. no 1944. g.; kapteinis. VDTK Iekšējā cietuma pr-ka dežurējošais palīgs 1944–1946; LPSR VDM operat. d. arestu grupas operat. pilnv. palīgs 1946.III–XI; VDM 2-N daļas operat. pilnv. pal. 1946–1947, 3. nod. operat. pilnv. 1947–1949, 1. nod. vec. operat. pilnv. 1949–1950, 3. nod. vec. operat. pilnv. 1950–1952, 2. nod. vec. operat. pilnv. 1952–1953.VI; LPSR leM Ventspils raj. d. pr-ks 1953.VI–1954.V; VDK pilnv. Ventspils raj. 1954.V–X. *PA-15500. f., 1. apr., 750. l.*

Bokovikovs Aleksandrs Andreja d. (1911) – PSKP b. no 1939. g. V.d.d. no 1935. g.; apakšpulkvedis. Sarkanās armijas 2. strēlnieku korpusa leTK Sevišķā daļas vec. operat. pilnv. Liepājā 1939–1940; leTK 1. specdaļas vec. operat. pilnv. 1940.VIII–1941.III, nod. pr-ks 1941.III–VI; LPSR VDTK operat. grupas nod. pr-ks 1944.I–IX; VDTK – VDM A daļas pr-ks 1944.IX–1951.V. *PA-15500. f., 1. apr., 877. l.*

Brolišs Vladislavs Viktora d. (1910) – PSKP b. no 1942. g. V.d.d. no 1940. g.; kapteinis. leTK Rēzeknes apr. daļas operat. pilnv. 1940–1941; VDTK Daugavpils pils. daļas vec. izm. 1944.VII–IX, Jelgavas apr. daļas izm. 1944.IX–XII, vec. izm. 1944–1946, operatīvās nod. pr-ks 1946–1947, apr. daļas pr-ka vietn. 1947.III–1949.II; Jelgavas apr. daļas pr-ks 1949.II–1952.VI; VDM Liepājas apg. pārv. pr-ka vietn. 1952.VI–X; VDM – leM Neretas raj. pr-ka vietn. 1952.X–1953.V, pr-ks 1953.V–1954.V, VDK pilnv. Neretas raj. 1954.V–1956.XII. *PA-15500. f., 1. apr., 1019. l.*

Bundulis Jēkabs Alberts Jāņa d. (1909) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. no 1940. g.; apakšpulkvedis. leTK Ventspils apr. daļas operat. pilnv. 1940.VI–1941.IV, VDTK vec. operat. pilnv. Ventspilī 1941.IV–VI; leTK izmeklēšanas grupas izmeklētājs evakuēto ieslodzīto lietās Kraslagā, Krasnojarskas nov. 1941.VII–1942.VIII; VDTK operat. grupas operat. pilnv. 1943.XI–1944.IX; VDTK 2. daļas vec. operat. pilnv. 1944.IX–1945.III, 2. daļas 3. nod. vec. operat. pilnv. 1945.VIII–1946.I, 2. daļas 1. nod. pr-ka vietn. 1946.I–IV; VDM Ventspils apr. daļas pr-ka vietn. 1946.IV–1949.IV. (PSRS VDM skolas kursants Harkovā 1947–1949.) VDM 2-N daļas pr-ka vietn. 1949.IV–1953.V; LPSR leM 1. daļas pr-ks 1953.V–1954.IV; VDK 2. daļas pr-ks 1954.IV–1959.VIII. *PA-15500. f., 2. apr., 107. l.*

Burcevs Ivans Dmitrija d. (1907) – PSKP b. no 1931. g. V.d.d. 1936–1939, no 1943. g.; majors. VDTK izmeklēšanas daļas vec. izm. 1944–1945; VDTK – VDM vec. operat. pilnv. 2. d. 2. nod. 1945.III–VII, 1. nod. 1945–1946, daļas cīņai ar pretpadomju un nacionālistisko pagrīdi 2. nod. 1946–1947, 2-N daļas 3. nod. 1947–1950, 2-N daļas 3. nod. pr-ka vietn. 1950–1952.II; VDM Alūksnes raj. daļas pr-ks 1952.II–1953.VI. *PA-15500. f., 1. apr., 1131. l.*

Burkovs Leonīds Georgija d. (1902) – PSKP b. no 1926. g. V.d.d. no 1929. g.; majors. VDTK operatīvās grupas sastāvā Kuldīgas apr. nod.

pr-ka amatā 1944.VII–1945.I; Kuldīgas apr. daļas pr-ks 1945.I–1946.I; llūkstes apr. nod. pr-ka vietn no 1946.I. *PA-15500. f., 1. apr., 1118. l.*

Cecers Leonīds Leontija d. (1911) – PSKP b. no 1942. g. V.d.d. no 1948. g.; majors. PSRS VDM Augstākās skolas kursu klausītājs 1948.I–1950.V; VDM Balvu raj. daļas pr-ks 1950.VI–1951.VII, Valkas raj. daļas pr-ks 1951.VIII–1953.VI. *PA-15500. f., 2. apr., 6290. l.*

Čeckis Aleksandrs Mihaila d. (1916) – PSKP b. no 1941. g. V.d.d. no 1937–1965; pulkv. PSRS MP VDK Latvijas baseina ūdeņu daļas pr-ks 1954.VIII–1956.III, VDK Latvijas dzelzceļa un Latvijas baseina pārv. pr-ka vietn. 1956.III–1959.VII, VDK transporta daļas pr-ks 1959.VII–1960.III, VDK 2. daļas pr-ks 1960.III–1965.III; kapteiņa 1. palīgs uz Latvijas jūras kuģniecības kuģiem *Balašovs* 1965.IV–1968.IV, *Adlera* 1968.IV–1972.IX, *Stepans Halturins* 1972.IX–1976.III. *PA-15500. f., 2. apr., 9581. l.*

Frolovs Fjodors Prokofija d. (1915) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. no 1943. g.; majors. 315. iznīcinātāju aviācijas divīzijas pretizlūkošanas pārv. *Smerš* operat. pilnv. 1943.X–1946.VIII, PSRS VDM 336. iznīcinātāju aviācijas divīzijas pretizlūkošanas pārv. operat. pilnv. Tukumā 1946.VIII–1947.II; VDM Ventspils apr. daļas Piltenes starppagastu operat. nod. pr-ks 1947.V–1948.VII, Ventspils pils. daļas vec. operat. pilnv. 1948.VII–1949.IV, Ventspils apr. daļas Piltenes starppagastu nod. vec. operat. pilnv. 1949.IV–1950.III; VDM Dundagas raj. vec. operat. pilnv. 1950.III–1951.X, pr-ka vietn. 1951.X–1952.VIII, pr-ks 1952.VIII–1953.V; iecelts par leM Kandavas raj. daļas pr-ka vietn. 1953.V. *PA-15500. f., 2. apr., 6130. l.*

Gailišs Leons Aleksandra d. (1937) – PSKP b. no 1961. g. LKP Rīgas pils. Maskavas raj. komit. rūpniecības nod. instruktors 1964.IV–1967.XII; ražošanas apvienības *Pirmais Maijs* partijas komit. sekretārs 1967.XII–1969.XII, LKP Maskavas raj. komit. propagandas un aģitācijas nod. vad. 1969.XII–1970.X, LKP Rīgas pils. komit. organizatoriskās daļas instruktors 1970.X–1972.II, LKP CK rūpniecības un transporta nod. instruktors 1972.II–1973.VIII, nosūtīts uz divgadīgajiem PSRS MP VDK Augstākās skolas kursiem vadošā sastāvā sagatavošanai 1973.VIII. *PA-15500. f., 2. apr., 9126. l.*

Galkins Nikolajs Trofima d. (1919) – PSKP b. no 1941. g. V.d.d. no 1939. g.; pulkvedis. VDTK – VDM Valkas apr. daļas nod. cīņai ar bandītismu vec. operat. pilnv., nod. pr-ks 1944.VII–1947.III, VDM

Valkas apr. daļas pr-ka vietn. 1947.IV–1948.VI, Alūksnes apr. daļas pr-ka vietn. 1948.VI–X, pr-ks 1948.X–1950.VI; VDM Liepājas daļas pr-ka vietn. 1950.VI–1952.VII, VDM Daugavpils apg. pārv. 2. daļas pr-ks 1952.VII–1953.VI; leM – VDK 2. daļas nod. pr-ks 1953.VI–1957, 1957–1961; PSRS MP VDK 102. skolas kursants Ļeņingradā 1956–1957; VDK partijas org. sekretārs 1961.VII–1963.VIII; VDK pilnvarotais Jūrmalas pils. 1963.IX–1965.III, VDK 2. daļas pr-ka vietn. 1965.III–1967.IX, 5. daļas pr-ks 1967.IX–1969.II, VDK pr-tāja vietn. 1969.II–1974.X. *PA-15500. f., 2. apr., 9644. l.*

Gothardsons Kārlis Jēkaba d. (1898) – PSKP b. no 1929. g. V.d.d. no 1924. g.; apakšpulkvedis. leTK – leM Jelgavas par. daļas pr-ks 1944.VII–1950.IX, leM arhīvu daļas pr-ks 1950.IX–1953.V; leM Talsu raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.V; VDK pilnv. Talsu raj. 1954.V–1956.XII, Rīgas raj. 1956.XII–1959.I. *PA-15500. f., 1. apr., 1843. l.*

Grasmanis Laimonis Alberta d. (1929) – PSKP b. no 1950. g. V.d.d. no 1950. g.; leitnants. PSRS VDM Mogiļevas skolas kursants 1950.X–1952.VII; VDM Liepājas apg. pārv. 2. daļas 1. nod. operat. pilnv. 1952.VII–1953.V; leM Viļānu raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.V; VDK pilnv. Viļānu raj. 1954.V–1955, 24.I. – miris. *PA-15500. f., 1. apr., 1867. l.*

Graudiņš Elmārs Rūdolfa d. (1924) – PSKP b. no 1952. g. V.d.d. no 1943. g.; kapteinis. VDTK operatīvo darbinieku kursu klausītājs 1943.XII–1944.IV, LPSR VDTK operat. grupas operat. pilnv. 1944.IV–IX, VDTK 2. daļas 9. nod. operat. pilnv. palīgs 1944.X–1945.V, 2. daļas 8. nod. operat. pilnv. 1945.V–1946.VIII, VDM 2. daļas 5. nod. operat. pilnv. 1946.VIII–XI, VDM Rīgas pils. daļas operat. pilnv. 1946.XI–1947.XII; PSRS VDM Mogiļevas skolas klausītājs 1947.XII–1949.I; VDM Rīgas pils. daļas operat. pilnv. 1949.II–1950.II, VDM 2-N daļas 6. nod. operat. pilnv. 1950.III–1952.V, 2-N daļas 1. nod. vec. operat. pilnv. 1952.V–1953.V; leM Valmieras raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.V, VDK pilnv. Valmieras raj. 1954.V–1957.IX. *PA-15500. f., 1. apr., 1877. l.*

Gubenko Vadims Rodiona d. (1919) – PSKP b. no 1946. g. V.d.d. no 1944. g.; apakšpulkvedis. leM – VDK Baltijas dzelzceļa pārv. nod. pr-ka vietn. 1953.XI–1954.V; PSRS MP VDK 101. skolas klausītājs Maskavā 1954.IX–1955.VII; PSRS MP VDK padomnieku aparāta vec. operat. pilnv. Karlmarksštadtē, VDR 1955.VIII–1956.X; VDK Latvijas dzelzceļa un Latvijas jūras baseina pārvaldes Jelgavas stacijas līnijas

daļas pr-ka vietn. 1956.X–1959.VIII; VDK pilnv. vietn. Jelgavas pils. 1959.VIII–1960.IV; VDK 2. daļas 5. nod. vec. operat. pilnv. 1960.IV–VIII; VDK pilnv. Ventspils pils. un ostā 1960.VIII–1961.XI, Krustpils raj. 1961.XI–1962.IV, Jēkabpils raj. 1962.IV–1966.XII. *PA-15500. f., 2. apr., 8135. l.*

Ivanovs Leonīds Georgija d. (1918) – PSKP b. no 1943. g. V.d.d. no 1939. g.; pulkvedis. VDK sevišķās daļas pr-ks Baltijas kara apgabalā, VDK kolēģijas loceklis, 1959.VIII–1961.V. *PA-15500. f., 2. apr., 612. l.*

Ivansons Ivans Jakova d. (1901) – PSKP b. no 1926. g. V.d.d. no 1928. g.; apakšpulkvedis. VDTK Talsu apr. daļas pr-ks 1945.I–VII; VDTK – VDM Rēzeknes pils. daļas pr-ks 1945.VII–1951.XI, Daugavpils pils. daļas pr-ks 1951.XI–1952.VII, Daugavpils apg. pārv. pr-ka vietn. 1952.VII–1953.V, leM Daugavpils pils. daļas pr-ks 1953.V–1954.V; VDK pilnv. Daugavpils pils. un stacijā 1954.V–1959.IX. *PA-15500. f., 2. apr., 641. l.*

Jassons [Jansons] Bronislavs Vikentija d. (1903) – PSKP b. no 1927. g. V.d.d. no 1920. g.; apakšpulkvedis. leTK daļas cīņai ar bandītismu 3. nod. pr-ka vietn., pr-ks 1944.VII–1947.III; VDM Izmeklēš. daļas pr-ka vietn. 1947.III–1951.XII; A daļas pr-ks 1951.XII–1953.III, leM Rīgas raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.V, VDK pilnv. Rīgas raj. 1954.V–1956.XII. *PA-15500. f., 2. apr., 7099. l.*

Jastrebovs Vasilijš Mihaila d. (1903) – PSKP b. no 1927. g. V.d.d. no 1929. g.; pulkvedis. VDM Ventspils apr. daļas pr-ks 1946.VII–IX, Rīgas apr., no 1950.I – raj. daļas pr-ks 1946.IX–1952.VIII, VDM milicijas pārv. vīzu un ārzemnieku reģistrācijas daļas pr-ks no 1952.VIII. *PA-15500. f., 2. apr., 7100. l.*

Jerjomenko Nikolajs Pāvela d. (1917) – PSKP b. no 1942. g. V.d.d. no 1942. g.; apakšpulkvedis. VDTK – VDM 2. daļas vec. operat. pilnv. 1944–1949, nod. pr-ka vietn. 1949–1952, VDM Rīgas apg. pārv. 2. daļas nod. pr-ks 1952–1953, leM 1. daļas nod. pr-ka vietn. 1953–1954, VDK 4. daļas nod. pr-ks 1954–1959, 4. daļas vec. operat. pilnv. 1959.IX–1960.III, VDK pilnv. Jūrmalas pils. 1960.III–1963.IX, VDK saimn. nod. pr-ks no 1963.IX. *PA-15500. f., 2. apr., 7473. l.*

Jeršovs Mihails Andreja d. (1913) – PSKP b. no 1944. g. V.d.d. no 1948. g.; majors. PSRS VDM Augstākās skolas klausītājs 1948–1950; VDM 5. daļas 3. nod. pr-ks 1950.VI–1952.X, VDM Rēzeknes pils. daļas pr-ks 1952.X–1953.V, leM Rēzeknes pils. daļas pr-ka vietn. 1953.V–XI,

Rēzeknes raj. daļas pr-ks 1953.XI–1954.V; VDK pilnv. Rēzeknes raj. 1954.V–1955.V, Rēzeknes pils. 1955.V–1958.XI. *PA-15500. f., 1. apr., 2487. l.*

Karimovs Mahmuds Karimova d. (1919) – PSKP b. no 1945. g. V.d.d. no 1950. g.; kapteinis. PSRS VDM 102. skolas klausītājs Maskavā 1950.IV–1952.VI, VDM Abrenes raj. daļas pr-ks 1952.VII–1953.V. *PA-15500. f., 2. apr., 950. l.*

Karpenko Glebs Andreja d. (1912) – PSKP b. no 1943. g. V.d.d. no 1948. g. PSRS VDM Augstākās skolas klausītājs 1948.I–1950.VI; VDM Alūksnes raj. daļas pr-ks 1950.VI–1951.X; VDM Rīgas pils. milicijas pārv. pr-ka vietn. operat. darbā no 1951.X. *PA-15500. f., 2. apr., 987. l.*

Kirpičenko Filips Jevlana d. (1918) – PSKP b. no 1943. g. V.d.d. no 1946. g.; majors. leM labošanas darbu kolonijas daļas kadru nod. inspektors, vec. inspektors 1947.XI–1949.III, 1. nod. operat. pilnv. 1949.III–1950.X, leM kadru daļas vec. operat. pilnv. un pr-ka vietn. 1950.X–1953.VI, kadru daļas vec. inspekt. 1953.VI–1954.III, leM – VDK kadru daļas 1. nod. pr-ks 1954.III–1957.XI, VDK partijas komit. sekretārs 1957.XI–1961.VII. *PA-15500. f., 2. apr., 1141. l.*

Knipsts Boriss Antona d. (1903) – PSKP b. no 1927. g. V.d.d. no 1929.–1937. g., no 1941. g.; pulkvedis. VDTK – VDM izmeklēš. daļas pr-ks 1944.VII–1948.X; VDM inspekcijas pr-ks 1948.X–1952.IX, pārcelts VDM Rīgas apg. pārv. kriminālmeklēšanas daļas pr-ka amatā. *PA-15500. f., 2. apr., 1253. l.*

Korņejevs Ivans Andreja d. (1910) – PSKP b. no 1932. g. V.d.d. no 1936. g.; apakšpulkvedis. 18. aviobrigādes leTK Sevišķās daļas operat. pilnv. Rīgā un Liepājā. 1939.XI–1940.XI; leTK 2. Baltijas robežsardzes kuģu vienības sevišķās daļas operat. pilnv. Liepājā un Tallinā 1940.XI–1941.IX; Baltija kara apg. pretizlūkošanas pārv „Smerš” daļas pr-ks 1945.XII–1946.IV; 119. gv. divīz. pretizlūkošanas daļas pr-ka vietn. 1946.IV–VIII. 6. gv. armijas pretizlūkoš. daļas pr-ka vietn. 1946.VIII–1947.IV; VDM 2. daļas 5. nod. vec. operat. pilnv. 1947–1949, 2. daļas 6. nod. vec. operat. pilnv. 1949–1950; VDM Alsungas raj. daļas pr-ks 1950.I–1952.VIII, Saulkrastu raj. daļas pr-ks 1952.VIII–1953.V. *PA-15500. f., 2. apr., 1442. l.*

Kozins Viktors Nikolaja d. (1909) – PSKP b. no 1929. g. V.d.d. no 1929. g.; pulkvedis. VDTK – VDM 2. daļas pr-ks 1944.VIII–1949.VII;

valsts drošības min. vietn. operatīvā darbā 1949.VII–1951.X. *PA-15500. f., 2. apr., 1290. l.*

Kraulis [Krauklis] Julmars Alberta d. (1927) – PSKP b. no 1952. g. V.d.d. no 1947. g.; leitnants. PSRS leM Rīgas virsnieku skolas kursants 1947.VIII–1950.VIII; leM Ugunsdzēsības pārv. kadru nod. inspektors 1950.VIII–1952.I, leM kadru daļas sekretārs 1952.I–III, leM ugunsdzēsības pārv. Rīgas pils. ugunsdzēsēju komandas vec. inspektors 1952.III–VI; leM cietumu daļas operat. pilnv. 1952.VI–1953.V; leM Valkas raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.V; VDK pilnv. Valkas raj. 1954.V–1956.IV, operat. darbā VDK 1. daļā no 1956.IV. *PA-15500. f., 2. apr., 1600. l.*

Kukuškins Vasilijš Vasilija d. (1922) – PSKP b. no 1944. g. V.d.d. no 1941. g.; vec. leitnants. PSRS leTK starpnovadu skolas Kuibiševā, pēc tam Sverdlovskā kursants 1943.IX–1944.XII; leTK Ludzas apr. daļas nod. cīņai ar bandītismu operat. pilnv. 1944.XII–1946.IV; VDM Talsu apr. daļas operat. pilnv. [izmeklētājs] 1946.IV–19047.III, vec. operat. pilnv. 1947.III–1948.VIII, VDM Aizputes apr. daļas 2-N nod. pr-ka vietn. 1948.VIII–1950.III; VDM Ilūkstes raj. daļas pr-ka vietn. 1950.III–1952.IX, Neretas raj. daļas pr-ks 1952.IX–1953.V. *PA-15500. f., 2. apr., 1817. l.*

Kuplais Vladimirs Aleksandra d. (1914) – PSKP b. no 1946. g. V.d.d. no 1944. g.; vec. leitnants. 2. Baltijas frontes Pretizlūkoš. pārv. „Smerš” 2. daļas tulks, operat. pilnv. 1944.VIII–1945.V, 43. gv. latv. strēln. div. 121. strēlnieku pulka operat. pilnv. 1945.V–1946.VIII; Baltijas kara apg. pretizlūkoš. pārv. operat. noskaidroš. nod. vec. izlūks 1946.VIII–1952.VI; leM 7. daļas 2. nod. operat. pilnv. 1952.VI–1953.V, leM Krustpils raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.V; VDK pilnv. Krustpils raj. 1954.V–1955.X. *PA-15500. f., 2. apr., 1855. l.*

Laizāns Vladislavs Ādama d. (1916) – PSKP b. no 1942. g. V.d.d. no 1943.–1960. g.; apakšpulkvedis. VDTK izmeklētājs – stažieris 1943.XI–1944.VI; VDTK – VDM Rēzeknes apr. daļas vec. operat. pilnv. 1944.VII–1949.XII; VDM Maltas raj. daļas vec. operat. pilnv. 1950.I–XII, Cesvaines raj. daļas pr-ka vietn. 1950.XII–1952.VII, pr-ks 1952.VII–1954.IV; VDK pilnv. Cesvaines raj. 1954.IV–1956.XI, Talsu raj. 1956.XI–1960.V; Talsu raj. PBS rūpkombināta direktors 1960.VI–1964.IX, LPBS kadru daļas pr-ks no 1964.IX. *PA-15500. f., 2. apr., 7680. l.*

Larionovs Jegors Lariona d. (1913) – PSKP b. no 1941. g. V.d.d. no 1948. g.; apakšpulkvedis. PSRS VDM augstākās skolas vadošā operat. sastāva sagatavošanas kursu klausītājs 1948.I–1950.VII; VDM Krustpils raj. daļas pr-ks 1950.VII–1952.X; VDM Daugavpils apg. pārv. 2. daļas pr-ka vietn. 1952.X–1953.V; leM Kārsavas raj. daļas pr-ka vietn. 1953.V–VIII, pr-ks 1953.VIII–1954.V; VDK pilnv. Kārsavas raj. 1954.V–1960.III. *PA-15500. f., 2. apr., 2014. l.*

Larjutins Mihails Pāvela d. (1919) – PSKP b. no 1939. g., V.d.d. no 1939. g.; apakšpulkvedis. VDTK – VDM Cēsu apr. daļas operat. pilnv. 1945.XII–1946.VII, vec. operat. pilnv. 1946.VII–1947.IV, pr-ka vietn. 1947.IV–1948.XII; Kuldīgas apr. daļas pr-ka vietn. 1948.XII–1949.VI, pr-ks 1949.VI–1950.XII; Ventspils pils. daļas pr-ks 1950.XII–1951.VI; PSRS VDM – leM kadru rezervē 1951.VI–1953.X; leM 1. daļas pr-ks 1953.X–1954.V, VDK 2. daļas pr-ks 1954.V–1957.VII. *PA-15500. f., 2. apr., 2021. l.*

Lazarčiks Vladimirs Jefrema d. (1910) – PSKP b. no 1929. g. V.d.d. no 1933. g.; apakšpulkvedis. VDM Liepājas apg. pārv. pr-ka vietn. kadru lietās 1952.X–1953.V. *PA-15500. f., 2. apr., 1942. l.*

Lukaševičs Jānis Konstantīna d. (1920) – PSKP b. no 1948. g. V.d.d. no 1942. g.; apakšpulkvedis. VDTK radiooperators 1944.III–1945.IX, B daļas vec. radiooperators 1945.IX–1946.XI, VDM 2. daļas operat. pilnv. 1946.XI–1948.I, vec. operat. pilnv. 1948.I–1949.XII, nod. pr-ka vietn. 1949.XII–1953.VI, leM 1. daļas pr-ka vietn. 1953.VI–1954.IV; VDK 2. daļas pr-ka vietn. 1954.IV–1959.VIII, 1. daļas pr-ks 1959.VIII–1963.I, VDK pr-tāja vietn. 1963.II–1964.X, 1969.II–1972.XI, VDK aktīvajā rezervē 1964.X–1969.II. *PA-15500. f., 2. apr., 9305. l.*

Levkovičs Leonīds Nikolaja d. (1912) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. no 1948. g.; pulkvedis. PSRS VDM Augstākās skolas kursu klausītājs 1948.I–1950.VI; VDM 5. daļas pr-ks 1950.VI–1952.VI; VDM Daugavpils apg. pārv. pr-ks 1952.VI–1953.VI; leM 4. pārv. pr-ks 1953.VI–1954.IV, VDK 5. daļas pr-ks 1954.IV–1959.VIII, VDK operatīvi-tehniskās daļas pr-ks 1959.VIII–1964.VII. *PA-15500. f., 2. apr. 7693. l.*

Mašonkins Ilja Fjodora d. (1915) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. no 1939. g.; majors. VDTK – VDM – VDK vec. operat. pilnv. 1945.I–1955, nod. pr-ka vietn. 1955–1959.IV, PSRS MP VDK skolu Nr. 303 Viļņā un Nr. 302 Mogiļevā pasniedzējs 1959.IV–1961.XI; VDK pr-tāja referentu grupā 1961.XI–1963.IX, VDK partijas komit. sekretārs

1963.IX–1965.VIII, VDK sektora vad. no 1965.VIII. *PA-15500. f., 2. apr. 7743. l.*

Migunovs Foma Ņikifora d. (1921) – PSKP b. no 1945. g. V.d.d. no 1944. g.; majors. leM Talsu apr. daļas nod. pr-ks 1946.III–1947.III, VDM Talsu apr. daļas pr-ka vietn. 1947.III–1949.V; PSRS VDM Ļeņingradas skolas klausītājs 1949.V–1950.VII; Gulbenes raj. daļas pr-ka vietn. 1950.VII–1952.VIII, pr-ks 1952.VIII–1953.V, leM Liepājas pils. daļas pr-ka vietn. 1953.V–VIII, Ventspils pils. daļas pr-ks 1953.VIII–1954.V, VDK pilnv. Ventspils pils. 1954.V–VIII, Ventspils raj. 1954.VIII–1955.IV, Preiļu raj. 1955.IV–1956.XI. *PA-15500. f., 2. apr. 2816. l.*

Mironovs Dmitrijs Vasilija d. (1914) – PSKP b. no 1942. g. V.d.d. no 1937. g.; apakšpulkvedis. VDM Valmieras apr. daļas pretizlūkošanas nod. pr-ks 1947.IV–XI, 2-N nod. pr-ka vietn. 1947.XI–1948.VII, Valmieras raj. daļas pr-ka vietn. 1948.VII–1949.XII, VDM Valmieras raj. daļas pr-ks 1950.I–1953.V, leM Valmieras raj. daļas pr-ka vietn. 1953.V–XI, Gulbenes raj. daļas pr-ks 1953.XI–1954.V, VDK pilnv. Gulbenes raj. 1954.V–1956.VI. *PA-15500. f., 2. apr., 2861. l.*

Novikovs Ivans Ivana d. (1918) – PSKP b. no 1941. g. V.d.d. no 1939. g.; vec. leitnants. leTK – leM Daugavpils pils. daļas operat. pilnv. 1944.VII–1945.VIII, vec. operat. pilnv. 1945.VIII–1946.II, nod. cīņai ar bandītismu pr-ks 1946.II–1947.III, 1. nod. pr-ka vietn. 1947.III–1948; VDM Daugavpils pils. daļas pr-ka vietn. 1948–1950.I, VDM Smiltenes raj. daļas pr-ka p.i. 1950.I–V, Talsu raj. daļas pr-ka vietn. 1950.V–1951.VIII, Jelgavas pils. daļas pr-ka vietn. 1951.VIII–1953.I, VDM – leM Alsungas raj. daļas pr-ks 1953.I–1954.V, VDK pilnv. Alsungas raj. 1954.V–1956.XII. *PA-15500. f., 2. apr., 3226. l.*

Ņefedovs Boriss Pāvela d. (1916) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. no 1939. g.; apakšpulkvedis. VDM nod. pr-ks 1947.VII–1951.V, VDM Liepājas pils. daļas pr-ka vietn. un pr-ks p.i. 1951.V–1952.VII, VDM Liepājas apg. pārv. pr-ka vietn. 1952.VII–1953.VI, leM Liepājas pils. daļas pr-ka vietn. 1953.VI–1954.V, VDK pilnv. vietn. Liepājas pils. 1954.V–1955.I, VDK pilnv. Jelgavas pils. 1955.I–1959.IX, Daugavpils pils. 1959.IX–1964.III. *PA-15500. f., 2. apr., 7784. l.*

Ņikaškins Viktors Semjona d. (1918) – PSKP b. no 1939. g. V.d.d. no 1937. g.; apakšpulkvedis. VDM 4. daļas 3. nod. pr-ks 1949.I–1951.XI, 1. nod. pr-ks 1951.XI–1952.VII, VDM Rīgas apg. pārv. 2. daļas pr-ka vietn. 1952.VII–1953.VI, leM 4. pārv. 1. daļas 2. nod. pr-ks

1953.VI–1954.IV, VDK 4. daļas 2. nod. pr-ks 1954.IV–VIII, VDK pilnv. Ventspils pils. 1954.VIII–1960.VIII. *PA-15500. f., 2. apr., 3169. l.*

Orlovs Georgijs Sergeja d. (1909) – PSKP b. no 1943. g. V.d.d. no 1942. g.; pulkvedis. VDK pilnv. Ventspils pils. 1962.XII–1965.II. *PA-15500. f., 2. apr. 7803. l.*

Pastuhovs Aleksejs Borisa d. (1918) – PSKP b. no 1944. g. V.d.d. no 1950. g.; majors. PSRS VDM Augstākās skolas klausītājs 1950.IV–1952.VIII; VDM Saldus raj. nod. pr-ks 1952.VIII–1953.VI, leM Saldus raj. daļas pr-ka vietn. 1953.VI–1954.IV; VDK pilnv. Skrundas raj. 1954.IV–1958.IV. *PA-15500. f., 2. apr., 3574. l.*

Paškovs Mihails Vasilija d. (1917) – PSKP b. no 1945. g. V.d.d. no 1948. g.; pulkvedis. VDK Latvijas dzelzceļa un Latvijas jūras baseina pārv. pr-ka vietn. 1955.VIII–1959.V, VDK transporta daļas pr-ka vietn. 1959.V–1960.III, 2. daļas nod. pr-ks 1960.III–1961.XI, VDK pilnv. Ventspils pils. un ostā 1961.XI–1962.XII. *PA-15500. f., 2. apr., 3601. l.*

Pesternikovs Georgijs Nikolaja d. (1912) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. no 1948. g.; apakšpulkvedis. PSRS VDM Augstākās skolas klausītājs 1948.II–1950.VI; VDM Kārsavas raj. daļas pr-ks 1950.VI–1952.X, Ventspils pils. daļas pr-ks 1952.X–1953.V; leM Rēzeknes raj. daļas pr-ka vietn. 1953.V–1954.IV; VDK pilnv. Ludzas raj. 1954.IV–1959.VIII. *PA-15500. f., 2. apr., 3648. l.*

Pešehonovs Fotijs Vasilija d. (1913) – PSKP b. no 1942. g. V.d.d. no 1935. g.; apakšpulkvedis. leTK – VDTK vec. izmekl., izmeklēš. daļas pr-ka palīgs 1940–1941, VDTK – VDM izmeklēš. daļas pr-ka vietn. 1944.VII–1948.X, izmeklēš. daļas pr-ks 1948.X–1951.X, valsts drošības min. vietn. operatīvajā darbā 1951.X–1953.IV. *PA-15500. f., 2. apr., 3744. l.*

Poga Jānis Pētera d. (1904) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. 1940.–1941. g., no 1947. g.; kapteinis. leTK Ūdeņu daļas operat. pilnv. Liepājā 1940–1941.V, VDTK izmeklēš. daļas tulks 1941.V–VIII; 43. gv. latv. strēln. divīzijas artilērijas divizionā komandiera vietn. polit. darbā 1944–1946; Sagādes min. pilnv. Rīgas apr. 1946–1947; VDM izmeklēš. daļas tulks 1947.VIII–1948, 2. nod. jaunākais izmeklētājs 1948–1951, leM izmeklēš. daļas 3. nod. izmeklētājs 1951–1953.VI; leM Alojās raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.V; VDK pilnv. Alojās raj. 1954.V–1956.XI. *PA-15500. f., 2. apr., 3836. l.*

Produvnovs Viktors Ivana d. (1912) – PSKP b. no 1941. g. V.d.d. no 1948. g.; apakšpulkvedis. PSRS VDM Augstākās skolas klausītājs 1948.I–1950.VI; VDM Elejas raj. daļas pr-ks 1950.VI–1951.III, Saldus raj. daļas pr-ks 1951.III–1952.IX, VDM Rīgas apg. pārv. pr-ka vietn. kadru lietās 1952.IX–1953.VI; leM 8. daļas pr-ka vietn. 1953.VI–1954.IV, VDK Izmeklēš. daļas pr-ks 1954.IV–1956.VI, VDK partijas komitejas sekretārs 1956.VII–1957.XI. *PA-15500. f., 2. apr., 4043. l.*

Pumpens Pāvels Pētera d. (1923) – PSKP b. no 1947. g. V.d.d. no 1942. g.; apakšpulkvedis. Baltijas republiku VDTK operatīvā sastāva sagatavošanas kursu kursants Pavlovoposadā 1943.XI–1944.III, LPSR VDTK operat. grupas operat. pilnv. palīgs 1944.III–VII, 1944.VII–1946. VDTK 2. daļas operat. pilnv., VDM 2. daļas 1. nod. vec. operat. pilnv. 1946–1949, 2. daļas 7. nod. pr-ka vietn. 1949.XII–1950.II, 2. nod. pr-ka vietn. 1950.II–1952.VII, 2. daļas 1. nod. pr-ks 1952.VII–1953.VI, leM 2. daļas pr-ks 1953.VI–1954.IV; VDK 1. daļas pr-ka p.i. 1954.IV–1959.VIII. *PA-15500. f., 2. apr., 4100. l.*

Pušmucāns Pēteris Bronislava d. (1928) – PSKP b. no 1951. g. V.d.d. no 1949. g.; apakšpulkvedis. Komsorgs Rēzeknes apr. Stirnienas pag. 1945–1947, komjaunatnes Ogres apr. komit. instruktors 1948–1949; VDM Ogres apr. – raj. daļas operat. pilnv. 1949.IX–1950.II, Ērgļū raj. daļas operat. pilnv. 1950.II–1951.XI; PSRS VDM operatīvā sastāva sagatavošanas skolas klausītājs Taškentā 1951.XI–1952.XI; VDM Ērgļū raj. daļas operat. pilnv. 1952.XI–1953.II, Limbažu raj. daļas vec. operat. pilnv. 1953.II–V, leM Maltas raj. daļas pr-ks 1953.V–VIII; Alsungas raj. daļas pr-ka vietn. 1953.VIII–1954.IV, VDK pilnv. vietn. Alsungas raj. 1954.IV–1955.VI, VDK pilnv. Jelgavas pils. aparāta vec. operat. pilnv. 1955.VI–1959.V, 1960.III–VIII, VDK pilnv. Madonas raj. aparāta vec. operat. pilnv. 1959.V–1960.II; PSRS MP VDK Augstākās skolas klausītājs 1960.VIII–1964.VII; VDK pilnv. Jelgavas pils. 1964.IX–1973.V (no 1967.IX amata nosaukums – VDK nod. pr-ks Jelgavas pils. un dzelzceļa stacijā). *PA-15500. f., 2. apr. 9425. l.*

Ratovs Georgijs Pētera d. (1906) – PSKP b. no 1926. g. V.d.d. no 1928. g.; pulkvedis. leTK karaspēka izlūkoš. daļas pr-ka vietn. Rīgā 1945.XII–1946.V; VDM 2-N daļas 1. un 3. nod. pr-ks 1946.V–1948.X, VDM Liepājas daļas pr-ka vietn. 1948.X–1950.VI, VDM inspekcijas pr-ka vietn. 1950.VI–1952.X, pr-ks 1952.X–1953.IV. *PA-15500. f., 2. apr., 4249. l.*

Rekšņa Francis Nikodima d. (1919) – PSKP b. no 1946. g. V.d.d. no 1942. g.; kapteinis. VDTK 4. daļas izlūks 1944.I–XI, VDTK – VDM Latvijas baseina daļas izlūks 1944.XI–1945, izmeklētājs 1945–1946, vec. izmeklētājs 1946–1949, VDM – leM Latvijas baseina apsardzības daļas izmeklēš. daļas nod. pr-ks 1949–1954, VDK Latvijas jūras baseina daļas 1. nod. pr-ka vietn. 1954–1956, VDK pilnv. Saulkrastu raj. 1956.III–XII, VDK kadru daļas nod. pr-ks 1956.XII–1958.VIII, VDK 6. specdaļas pr-ka vietn 1958.VIII–1959.VIII, VDK kadru daļas pr-ka vietn. ar 1959.VIII. *PA-15500. f., 2. apr. 4302. l.*

Repins Aleksejs Ivana d. (1914) – PSKP b. no 1943. g. V.d.d. no 1950. g.; apakšpulkvedis. PSRS VDM Augstākās skolas VDM orgānu vadošā operatīvā sastāva sagatavošanas fakultātes klausītājs 1950.IV–1952.VII; VDM Dobeles raj. daļas pr-ks 1952.VIII–1953.V, leM Dobeles raj. daļas pr-ka vietn. 1953.V–XII, Kuldīgas raj. daļas pr-ks 1953.XII–1954.V, VDK pilnv. Kuldīgas raj. 1954.V–1961.X. *PA-15500. f., 2. apr., 4316. l.*

Rullis Jānis Hermaņa d. (1927) – PSKP b. no 1949. g. V.d.d. no 1946. g.; apakšpulkvedis. leM Valmieras apr. daļas milicis 1946.IV–V, PSRS leM Rīgas virsnieku skolas kursants 1946.VI–1948.VII; leM Grobiņas starppagastu nodaļas pr-ks 1948.VIII–1950.I, cietuma Nr. 7 pr-ka vietn. operatīvajā darbā Liepājā 1950.I–1952.IV, cietuma Nr. 8 pr-ka vietn. operat. darbā Cēsīs 1952.IV–VII, cietuma Nr. 1 vec. operat. pilnv. Rīgā 1952.VII–1953.V; leM Limbažu raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.IV, VDK pilnv. Limbažu raj. 1954.IV–1959.IX, VDK pilnv. Liepājas pils. un ostā 1959.IX–1963.XII, VDK 2. daļas pr-ka vietn. 1963.XII–1965.I, VDK pr-tāja vietn. 1965.I–1968.IX. *PA-15500. f., 2. apr., 8341. l.*

Sēja Vladimirs Alfrēda d. (1923) – PSKP b. no 1943. g. V.d.d. no 1958. g.; apakšpulkvedis. LK(b)P Talsu apr. komit. orgnodaļas instruktors 1946.I–XI; LK(b)P CK republikāniskās partijas skolas klausītājs 1946.XI–1948.VIII, LK(b)P Cēsu apr. komit. propagandas un aģitācijas daļas vad. 1948.VIII–1950.I, LK(b)P Cēsu raj. komit. 2. sekretārs 1950.I–1952.VIII, 1. sekret. 1952.VIII–1957.XII, VDK pr-tāja vietn. kadru lietās 1958.I–III, VDK kadru daļas pr-ka vietn. 1958.III–1959.VIII, VDK pr-tāja palīgs kadru lietās 1959.VIII–1963.II, sabiedriskās kārtības sargāšanas, no 1968.XII iekšlietu ministrs 1963.II–1972.VI. *PA-15500. f., 2. apr., 9476. l.*

Sejezeņovs Nikolajs Dmitrija d. (1911) – PSKP b. no 1932. g. V.d.d. 1935.–1937. g., no 1952. g.; pulkvedis. leM – VDK Baltijas dzelzceļa pārv. pr-ks 1953.VI–1955.IX. *PA-15500. f., 2. apr., 4849. l.*

Sobačkins Aleksandrs Timotija d. (1912) – PSKP b. no 1939. g. V.d.d. no 1934. g.; kapteinis. VDTK nod. pr-ks Pavlovoposadā, Rīgā 1944.V–1945.VII, VDTK 2. daļas 3. nod. pr-ks 1945.VII–1946.I; VDM Kuldīgas apr. daļas pr-ks 1946.I–1949.I. *PA-15500. f., 2. apr., 5176. l.*

Ščendrigins Andrejs Andreja d. (1911) – PSKP b. no 1940. g. V.d.d. no 1948. g.; pulkvedis. PSRS VDM Augstākās skolas vadošā sastāva kursu klausītājs 1948.I–1950.VI; VDM Ventspils pils. daļas pr-ka vietn. 1950.VI–1951.XI, Abrenes raj. daļas pr-ks 1951.XI–1952.IV; VDM – leM kadru daļas pr-ka vietn. 1952.IV–1954.VIII; VDK 7. daļas pr-ka vietn. 1954.VIII–1955.V, 6. specdaļas pr-ks 1955.VI–1959.VIII, operatīvi – tehniskās daļas pr-ka vietn. 1959.VIII–1964.VII, pr-ks 1964.VII–1970.II. *PA-15500. f., 2. apr., 8420. l.*

Vamža Aleksandrs Sīmaņa d. (1902) – PSKP b. no 1938. g. V.d.d. no 1940. g.; kapteinis. leTK vec. izmeklētājs 1940.VI–1941.VI, LPSR VDTK operat. grupas vec. izmeklētājs 1943.XII–1944, izmeklēš. daļas vec. izmeklētājs 1944–1945, izmeklēš. daļas 1. nod. izmeklētājs 1945–1946; VDM 4. daļas 2. nod. vec. operat. pilnv. 1946–1947.XII, VDM Bauskas apr. daļas pr-ka vietn. 1948.I–1949.XII, Rīgas raj. daļas pr-ka vietn. 1950.I–1952.VIII, pr-ks 1952.VIII–1953.V, leM Saulkrastu raj. daļas pr-ks 1953.V–1954.V, VDK pilnv. Saulkrastu raj. 1954.V–1956.III. *PA-15500. f., 1. apr., 1229. l.*

Vasins Konstantīns Filipa d. (1912) – PSKP b. no 1937. g. V.d.d. no 1944. g.; kapteinis. PSRS VDM skolas kursants Novosibirskā 1947.XII–1949.II; VDM Liepājas daļas Aizvīķu starppagastu nod. vec. operat. pilnv. 1949.III–1950.I, VDM Priekules raj. daļas pr-ka vietn. 1950.I–1952.II, pr-ks 1952.II–1953.V, leM Priekules raj. daļas pr-ka vietn. 1953.V–IX, pr-ks 1953.IX–1954.V, VDK pilnv. Priekules raj. 1954.V–1956.VI. *PA-15500. f., 1. apr., 1293. l.*

Vavilovs Ivans Filipa d. (1904) – PSKP b. no 1932. g. V.d.d. no 1937. g.; apakšpulkvedis. VDTK V daļas pr-ks 1944.IX–1945.III, VDTK – VDM partijas komit. sekretārs 1945.III–1950.II. *PA-15500. f., 1. apr., 1184. l.*

Veļikanovs Nikolajs Sergeja d. (1905) – PSKP b. no 1929. g. V.d.d. no 1928. g.; pulkvedis. VDK pr-tāja vietn. operatīvajā darbā 1954.XI–1958.I. *PA-15500. f., 1. apr., 1346. l.*

Vidriks Aleksandrs Augusta d. (1921) – PSKP b. no 1943. g. V.d.d. no 1950. g.; majors. 43. gv. latv. strēlnieku divīzijas 121. strēln. pulka vada k-ris 1943.VII–1944.XI; LPSR kara komisariāta 2. daļas pr-ka pal. 1944.XI–1945.XI; Rīgas pils. Proletāriešu raj. IK dzīvokļu daļas pr-ks 1945.XI–1946.IV; LPSR ZA ārstniecības un sadzīves apstākļu daļas pr-ks 1946.V–1947.VI; Mežsaimniecības min. kancelejas pr-ks 1947.VI–1948.VIII, LK(b)P CK republikāniskās partijas skolas klausītājs 1948.IX–1950.VIII; VDM 2. daļas 1. nod. operat. pilnv. 1950.IX–1952.VII, 2. nod. operat. pilnv. 1952.VII–XI, vec. operat. pilnv. 1952.XI–1953.V; leM Liepājas pils. daļas pr-ks 1953.V–1954.V; VDK pilnv. Liepājas pils. 1954.V–1959.X. *PA-15500. f., 1. apr., 1396. l.*

Vītols Kārlis Pētera d. (1924) – PSKP b. no 1943. g. V.d.d. 1948.–1962. g.; kapteinis. Kinoteātra *Splendid Palace* direkt. vietn. 1945–1946, kinoteātra *Gaisma* direkt. 1946–1947; LPSR Kinematogrāfijas min. kadru daļas pr-ks 1947–1948; VDM 5. daļas 5. nod. operat. pilnv. 1948–1949, 6. nod. operat. pilnv. 1949–1950, vec. operat. pilnv. 1950–1952, 5. daļas 4. nod. pr-ka vietn. 1952.VIII–XI; PSRS VDM 201. skolas kursants 1952–1953, leM 4. daļas 6. nod. pr-ka p.i. 1953.V–VI, 4. pārv. 2. daļas 3. nod. pr-ks 1953–1954, VDK 4. daļas 6. nod. pr-ks 1954–1956, Izmeklēš. daļas pr-ks 1956.VIII–1962.VIII; LPSR prokurora vietn. 1962.VIII–XII, prokurors 1962.XII–1965.III. *PA-15500. f., 2. apr., 7339. l.*

Zarubiņš Mihails Semjona d. (1902) – PSKP b. no 1931. g. V.d.d. no 1921. g.; pulkvedis. leTK Rīgas ostas nod. un Ūdeņu daļas nod. pr-ks 1940.IX–1941.III, LPSR VDTK izlūkoš. daļas pr-ka vietn. 1941.III–VII; LPSR VDTK 4. daļas pr-ks 1944.I–IX; VDTK – VDM Rīgas baseina ūdeņu daļas pr-ks 1944.IX–1947.XI, Latvijas jūras baseina apsardzības daļas pr-ks 1947.XI–1952.XI. *PA-15500. f., 2. apr., 372. l.*

Ziediņš Mintauts Jāņa d. (1911) – PSKP b. no 1948. g. V.d.d. no 1945. g.; apakšpulkvedis. VDM Izmeklēš. daļas tulks 1945–1946, Izmeklēš. daļas 2. un 4. nod. izmeklētājs 1946–1947, 4. nod. vec. izmeklēt. 1947–1950, 3. nod. pr-ka vietn. 1950–1951, 6. nod. pr-ks 1951–1952, 2. daļas 5. nod. pr-ks 1952–1953; leM 5. daļas pr-ks

1953.VI–1954.V; VDK pr-tāja vietn. 1954.V–1959.VII, 2. daļas pr-ks
1959.VIII–1960.III. *PA-15500. f., 2. apr., 472. l.*

The analysis of the 'nomenclatura' personnel files of the Central Committee of Communist Party of Latvia of the LSSR KGB staff

Identification and research of the structure of the LSSR KGB (hereinafter – KGB) personnel is a very important task in the work of the Government Commission for KGB Research. Unfortunately, the complete KGB archives or at least the full list of KGB staff are not available to Latvian scholars.

The only available documentary sources are the documents of the Central Committee of Communist Party of Latvia. This is the so-called 'nomenclatura' personnel list which includes the files of the leading KGB officials (these files are available at the premises of the Latvian State Archive of the Latvian National Archive). These files contain the biographical information of the mentioned officials, their career in the KGB, nationality, education, rewards, punishments (for breaking certain rules of the Communist Party), reassignments and the termination of their office. On the basis of these documents it is possible to create a list of notable KGB officials and even their biographical dictionary.

The KGB personnel files are not separated from other nomenclatura files of the Central Committee of the Communist Party of the LSSR; there is no card files that could help to extract the necessary information. Therefore, the analysis of the nomenclatura files takes time. Moreover, one has to take into account that it is necessary to evaluate the protocols of the Bureau of the Central Committee of the Communist Party of the LSSR. These contain information on matters of state security and the personnel of the KGB. However, research will not be complete without the files containing the KGB personnel records starting from the mid-1960s until 1991. Up to now, the search for these files has been unsuccessful. Thus, this research has mainly focused on files from 1944 until 1965.

The personnel files of the KGB officials from 1944 until 1965 testify that those officials actively took part or even organized the mass deportation on 25 March 1949 while fighting resistance movements. The 'chekist' personnel of the period from 1944 until

1965 could be characterized as being poorly educated, with most having only primary education. The majority of them began their 'chekist' career in the middle or late 1930s in the USSR. Some of them had the experience of 'chekist' activities in Latvia during the time period from 1940 until 1941. Among these KGB officials, there were former participants of Latvian communist underground.